EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN! Sayı: 75, 15 Haziran '93

Ateşkes bitti, süreç devam ediyor

PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan, 8 Haziran'da yaptığı basın toplantısında ateşkesin sona erdiğini ve savaşın tırmandırılacağını açıkladı. Böylece, bir süreden beri PKK tarafından tek taraflı olarak uygulanagelen ateşkes sona ermiş oldu. Zaten bu resmi açıklamanın öncesinde ateşkes fiilen sona ermiş, gerillalar ile sömürgeci TC ordusu arasındaki sıcak savaş yoğunlaşmaya başlamıştı.

* * *

Ateşkesin sürmesi ve kalıcılaşması açısından PKK tarafından ortaya konulan ve somut ifadesini PKK-PSK Protokolü'nde bulan "siyasal çözüm" önerileri, PKK açısından kesin bir gerilemeyi, düzeniçi, kısmi bir çözüm platformuna kayışı simgeliyordu.

Na var ki, "siyasal çözüm" kapsamında ortaya konulan, olağanüstü halin kaldırılması, genel af, kültürel hak talepleri ve bunları bütünleyen federasyon önerisinin -geleneksel politikasından ve mevcut hazırlık ve eğilimleri açısından bakıldığında- düzeni zorlayan bir mahiyet taşıdığı da açıktı.

"Yeni süreç ilk evresindedir. Kolay ilerleyeceği sanılmamalıdır. Türk devleti, şu ara aksi yönde yaptığı tüm telkinlere rağmen kinci ve intikamcıdır; ikiyüzlü, iğrenç ve kalleş bir devlettir. Kürt halkına en sıradan demokratik hakları bile bugüne kadarki mücadelenin bir karşılığı olarak vermeye kolay kolay yanaşmayacaktır."

"Türk devletiyle uzlaşma kolay yaşanmayacaktır, bu kesin." (*Ekim*, 15 Nisan 1993, sayı: 71, *Ateşkes'te Yeni Süreç*, başyazı)

Sona eren ateşkes süreci, "uzlaşmayı" zorlaştıran bir dizi etkenin mevcut olduğunu ve herşeyden önce sömürgeci devletin böylesi bir "siyasal çözüme" yanaşmaya hem hazır hem de istekli olmadığım ortaya koydu.

Uzlaşmayı zorlaştıran etmenler

Soruna sömürgeci sermaye devleti açısından bakıldığında, bu etmenlerin başında 70 yıllık imha ve ezme politikası, bu politikanın oluşturduğu birikim, kurumlaşma ve alışkanlıkların varlığı gelmektedir.

Düzen, kuruluşundan bugüne Kürt sorununda kendini ideolojik, siyasi-hukuki olarak "Kürt varlığını inkar" politikası üzerinde kurumlaştırmış bulunmaktadır. Neticede düzeniçi de olsa, kendini "iki uluslu" yeni bir siyasi-hukuki ve ideoloik yapı üzerinde yeniden şekillendirebilmesi, bugünün iç denge ve imkanları açısından bakıldığında, hiç de kolay bir iş değildir. Düzen güçleri arasında, sorunun eninde sonunda bu noktaya geleceğini düşünen ve bu gerçeği kabul ederek bu doğrultuda politikalar oluşturulması gerektiğini savunan kesimler de vardır. Ne var ki, bu kesimler bugün için güçsüzdür. Toplam olarak bakıldığında ise, henüz düzenin bu doğrultuda ciddi bir hazırlık ve yöneliminin de olduğu söylenemez.

Aksine, sömürgeci devlette, bugünkü güçler dengesinde ve bugünkü hazırlıklar çerçevesinde, ulusal harekete kapsamlı tavizler verilmemesi eğilimi belirli bir hakimiyete sahiptir. Geçen süreç, sömürgeci sermaye devletinin PKK'yı askeri olarak daha da geriletmek ve ancak bu koşulla sınırlı bazı "haklar" vermek eğiliminde olduğunu göstermiştir. Kısa-

ca "önce ez, sonra taviz ver" kuralı, hala düzenin temel politikası durumundadır.

Soruna PKK açısından bakıldığında, uzlaşmayı zorlaştıran bir dizi etkenin varlığı sözkonusuydu.

Herşeyden önce PKK açısından devletle uzlaşmanın bir alt sınırı mevcuttu. Bu alt sınır PKK-PSK Protokolü'nde çizilmişti. Yenilgi durumu kabul edilmediği, teslim alınamadığı müddetçe PKK'nın bir takım "demokratik hak kırıntıları karşılığında savaşımdan vazgeçmesi düşünülemezdi.

Ayrıca, heterojen bir yapısı olmakla birlikte ağırlıkla Kürt yoksul sınıflarına dayanan PKK'da "siyasal çözüm" adımının belli iç rahatsızlıklar yaratmaması, süreç uzadıkça da bu rahatsızlıkların su yüzüne vurmaya başlamaması mümkün değildi.

PKK açısından ateşkes ve "siyasal çözüm" adımını sürdürebilmek, ancak, devletin PKK'yı tanıması, yasallaşma hakkı, kültürel özerklik, genel af vb. gibi, bazı somut kazınımların sağlanmasıyla mümkün olabilirdi.

Hiç bir somut adımın atılmadığı, reformlar çerçevesinde de olsa hiç bir "başarı"nın elde edilemediği -ve üstelik sömürgeci devletin askeri saldırılarını sürdürerek PKK'yı silahsızlandırmaya çalıştığı- koşullarda, ulusal harekette kaçınılmaz olarak ateşkese karşı eğilimler ağırlık kazanmaya başlayacaktı.

Ateşkes bitti

Her biri değişik düzeyde de olsa, bütün bu etmenlerin ateşkesin sona ermesinde önemli rolleri olduğu kesindir. Ne var ki, **ateşkesi sona erdiren temel neden, düzenin bugünkü güçler dengesinde ve hazırlıksızlık ortamında kendisine önerilen "siyasal çözüm" platformuna yanaşmaması; ateşkesi, özel savaşı değişik biçimlerde yürütmenin bir aracına dönüştürmeye çalışmasıdır.**

Geçen süreçte, karşılıklı olarak bir yumuşama ortamı doğmuş görünmesine karşın, ateşkes, temelde tek taraflı kalmıştır. Sömürgeci burjuva devlet, PKK önerileri doğrultusunda hiç bir somut adım atmadığı gibi özel savaşı sürdürmeye de devam etmiştir. Bu dönemde, sömürgeci devlet güçleri tarafından yüzü aşkın Kürt özgürlük savaşçısı katledilmiş, köy boşaltmaları, infazlar vb. gibi özel savaş uygulamaları da devam ettirilmiştir. Düzenin "demokratik adım" vaatlerinin ise bir oyalama, aldatma, tereddüt ve rehavet yaratma taktiğinden öte bir anlam taşımadığı ortaya çıkmıştır.

Çok daha önemlisi düzen bu süreçte, bütün gayretini PKK'yı silahsızlandırmak doğrultusunda kullanmıştır. Düzenin bu doğrultudaki gayretleri, ateşkes sürecinin başından bu yana süregelmekteydi. "Pişmanlık yasası" kepazeliği, bu gayretin yalnızca son örneğidir.

"PKK'nm ise, muazzam fedakarlılar pahasına yaratılmış bulunulan, Kürt özgürlük mücadelesinin ve bugünkü pazarlık gücünün en büyük dayanağı ve güvencesini oluşturan bu güçleri tasfiye ettirmeyeceği tartışmasızdır. Bu uzlaşma sürecini tıkayacak en büyük handikaptır" (*Ekim*, 15 Nisan '93, sayı: 71, *Ateşkes'te Yeni Süreç*, başyazı)

PKK ateşkesi sona erdirmekle, silahsızlandırma çabalarına, dolayısıyla tasfiye ve teslimiyete kolayca razı olmayacağını göstermiştir. PKK lideri Öcalan'ın çarpıcı sözleriyle, ateşkesi sona erdirmek ve "mücadeleyi ilerletmek", PKK'ya "dayatılan teslimiyete karşı ... tek yaşam seçeneği"dir.

Ateşkes öncesi sürece geri mi dönüldü?

PKK, "dayatılan teslimiyete" karşı "tek yaşam seçeneği" olduğu için ateşkesi sona erdirmek ve "mücadeleyi geliştirmek" kararı almıştır. Ne var ki ateşkesin sona erdirilmesi, yeniden silahlı mücadeleye dönülmüş olması, **bugün için**, reformist çözüm çerçevesinden çıkmak anlamına gelmemektedir.

Ateşkes öncesi süreçte PKK, yer yer "siyasi çözüm" adı altında reformist çözümlerden de sözetmekle birlikte, silahlı mücadeleyi temelde devrimci bir çözümün aracı olarak kullanmaktaydı. Bugün, ateşkesin sona erdirildiği

bu dönemde, PKK'nın silahlı mücadeleyi daha dar ve düzeniçi bir çözüme bağlı olarak gündeme aldığını gösterir güçlü belirtiler sözkonusudur.

PKK cephesinde yapılan her açıklamada, silahlı mücadelenin "siyasi çözüm"e razı olmayan devleti bu çözüme zorlamak amacıyla gündeme getirildiği özel olarak vurgulanmaktadır. Öyle anlaşılmaktadır ki, PKK liderliği, "eşit, adil ve çift taraflı" ateşkesin ve siyasal çözümün, ancak PKK'nın yenilemeyeceğini göstererek mümkün olduğunu düşünmektedir. Dolayısıyla silahlı mücadeleyi de bu düşünce doğrultusunda yoğunlaştırma eğilimindedir.

Yönelimi süreç netleştirecektir

Ateşkes süreci iki noktada kesin bir açıklık sağlamıştır.

Bu süreç bir yandan sömürgeci devletin bugünkü güç dengeleri ve hazırlıksızlık çerçevesinde siyasal çözüme yanaşmadığını ortaya koyarken, öte yandan PKK'nın da kendi yenilgisini kabul anlamına gelecek hiç bir çözüme kolayca yanaşmayacağını göstermiştir.

Dolayısıyla bugünkü şartlarda, mevcut güç ilişkileri içerisinde hem sömürgeci devletin hem de PKK'nın "makul" kabul edebileceği bir uzlaşma zemini oluşmamış bulunmaktadır. **Gerek sömürgeci devlet, gerekse de PKK kendi açılarından istenilir, kabul edilebilir bir uzlaşmanın ancak karşı tarafın geriletilmesi ölçüsünde gündeme gelebileceğini düşünmektedirler.**

Bu nedenle, sömürgeci devlet ile ulusal hareket arasındaki savaşım önümüzdeki dönemde geçmiş döneme göre çok daha şiddetli olacaktır. Bu önümüzdeki dönemin, Kürt ulusal savaşımının kaderi ve PKK'nın yönelimi açısından da son derece kritik bir öneme sahip olduğu anlamına gelir.

PKK lideri açıkça; *"Bu hamle yeni bir ateşkes durumu doğuncaya veya siyasi çözüm olanakları artıncaya kadar büyük bir tempoyla, hızla, yoğunlukla sürüp gidecektir. Savaşı durdurmamızın şartı ciddi siyasi çözüm işaretleri almamıza bağlıdır"*, demektedir.

Ne var ki, geçen süreç, düzenin "ciddi siyasi çözüm" platformuna yansımasının olanakları hakkında da yeterli bir fikir vermiştir. Düzen böyle bir çözümü istemediği gibi henüz böyle bir çözüme hazır da değildir. Kısa vadede hazır olmasını beklemek de pek gerçekçi gözükmemektedir.

Koşulların reformcu çözümlere fazla imkan tanımadığı, tersine devrimci çözümleri dayattığı, bu ateşkes sürecinin gösterdiği en temel gerçeklerden biridir.

Ayrıca PKK silahlı mücadeleye ağırlık verdikçe -barışçıl ve diplomatik yöntemlerin öne geçtiği dönemlere göre- hareket alt sınıflara daha fazla dayanma ihtiyacı duyacaktır. Bunun ise devrimci çözümden yana önemli bir ağırlık yaratacağı kesindir.

Kısacası; Kürt ulusal mücadelesinin çözüm platformu, önümüzdeki süreçte çok çeşitli ve karmaşık etkenlere bağlı olarak kesin biçimini alacaktır.

Bu sürecin netleşmesinde, sömürgeci burjuva devletin "siyasi çözüm" konusundaki esneklik sınırlarında; uluslararası emperyalist güçlerin ağırlıklarını hangi noktada ve hangi etkinlikte koyacakları, uzlaşma eğilimlerinin PKK etkisizleştirilip etkisizleştirilemeyeceği vb. gibi çok çeşitli faktörlerin etkisinde olacaktır.

Ama hiç kuşku yok ki, tüm bu faktörler içinde en belirleyici olanı, Kürt hareketinin, Türkiye devrimci ve emekçi hareketinden şu ana dek yeterince alamadığı desteği yeni süreçte ne denli alabileceğidir.

Bugünden söylenebilecek olan ibrenin devrimci çözümden yana vurduğudur. Ve daha önemlisi ise temel görev ve sorumluluğun Türkiye devrimci ve emekçi hareketinde olduğudur.

EKİM

Kağıthane Belediye işçilerinin mücadelesi devam ediyor

Mevzii direnişten topyekün mücadeleye!

Refah Partili belediye işvereni tarafından topluca işten atılan 340 Kağıthane Belediyesi işçisinin işe dönme mücadelesi sürüyor.

Hatırlanacağı gibi Kağıthaneli işçiler işten atıldıkları ilk günler, diğer pek çok belediye işçisinin de nispeten yoğun katılımıyla, ağırlıklı olarak Refah Partisi'nin "adil düzen" yalanının teşhir edildiği ve sivri ucu RP yanlısı belediye işverenine dönük bir dizi protesto gösterileri yapmışlardı. Ancak bir sonuç alınamamıştı. Bunun üzerine işçilerin bir bölümü Ankara'ya yürüdüler. Hükümet nezdinde girişimlerde bulundular. Ne var ki hükümetten, özellikle de hükümetin SHP kanadından umduklarını bulamadılar. Buna karşın mücadeleyi bırakmadılar; bir bölümü Ankara'da, diğer bölümü İstanbul'da açlık grevine başladılar. İşçilerin Ankara'da başattıkları açlık grevi 30. gününü doldururken, İstanbul'da da 30. güne yaklaşıyor.

Açlık grevlerinin bu biçimde uzaması bir yandan Kağıthane direnişini gündemde tutarken, diğer yandan direnişe destek eylemleri için bir çağrı işlevini gördü. Devrimci ve sosyalist güçlerden çeşitli işyerlerinde çalışan işçilere, tek tek kişilerden demoratik kitle örgütlerine kadar bir çok kesim tarafından Kağıthane işçilerinin direnişlerine destek verilmeye başlandı. Destek eylemleri artarak sürüyor.

Bugünlerde alevleri yeniden parlayan bu direnişin şahsında yaşanan dikkate değer en önemli gelişme ise, mücadelenin giderek yalnızca işten atılan 340 Kağıthane Belediyesi işçisinin yeniden işe alınması sorunu olmaktan çıkartılıp, kamu ve özel tüm sektörlerdeki işten atılmalara karşı işgüvenliği talebi ekseninde yükseltilecek topyekün bir mücadeleyle büyütülmesi eğiliminin uç verip gelişiyor olmasıdır.

Bu bir ilerlemedir, ancak sonuç almak için henüz yeterli bir güvence olmaktan uzaktır.

Şu nedenle ki;

İşçiler bugüne dek işten atılmalara karşı bir çok direniş ortaya koydular. Ne var ki bu direnişler kapitalist sınıfın bir sınıf politikası olarak uyguladığı topluca işten atma saldırısı karşısında caydırıcı olmaktan uzak, kendiliğinden ve mevzii direnişledi. Bu nedenle de hiç birinden kayda değer bir sonuç alınamadı.

Kapitalist sınıfın bu saldırısı bugün daha sistematik bir hal almıştır. Buna karşı işçi direnişleri kendiliğinden ve mevzii niteliğini korumaya devam ediyor.

Kağıthane direnişi de bu durumun yeni ve küçük bir örneğidir.

Kağıthane direnişi yalnız bırakılmamalıdır. Bu direniş de dahil, işten atılmalara karşı gelişen her direnişe sahip çıkılmalı, her türden destek verilmelidir. Ancak unutulmamalıdır ki, işçiler ne denli kararlı olurarsa olsunlar, mücadele kendiliğinden ve mevzii niteliğini korudukça, sonuç alıcı olamayacaktır. Dolayısıyla Kağıthane direnişinden de fazla bir şey beklenmemelidir.

İşsizlik ve işten atılma sorunu yalnızca Kağıthaneli işçilerin sorunu olmayıp, tüm işçilerin en yakıcı sorunudur. Yalnızca halihazırda çalışan işçilerin de değil, tüm işsizlerin ve dahası tüm çalışanların sorunudur.

Öte yandan işsizliğe ve toptan işten atılmalara karşı işgüvencesi ve işsizlik sigortası talebi tüm işçilerin, işsizlerin ve tüm çalışanların ortak ve genel bir talebidir. Bu talep için mücadele de ortak ve genel bir görevdir.

O halde bu talep için mücadele mevzii değil, topyekün olarak sürdürülmelidir.

Tam da bu nedenle;

Komünist ve devrimciler "nerede hareket orada bereket" kendiliğindenciliğinden sıyrılıp, tüm dikkatlerini esas olarak işgüvencesi ve işsizlik sigortası talebi üzerinde yoğunlaştırmalı, bu talebin tüm sınıfa mal edilmesi ve bu talep için topyekün bir mücadelenin örgütlenmesine hizmet edecek bir kampanya için yaygın ve etkin bir çaba içine girmelidirler.

Genel Kurulların ardından

Kamu çalışanlarının yıllara vurulduğunda kısa bir dönemi kapsayan mücadelesi zaman zaman gerilemeler yaşasa bile belli bir süreklilik gösteriyor. Değişik işkollarında topraktan fışkırırcasına ortaya çıkan sendikaların tümünün adını zihinlerde tutmak bile oldukça zor. Doğrusu kitleler sendikalarına akın akın koşmuyor ama, 1990'lı yıllardan bu yana sendikaların üye sayılarının hızla arttığı da bir gerçek. Ne var ki büyüme bir dizi sağlıksızlıkla birlikte ortaya çıkıyor. Sanki sendika hakkı elde etmek için kamu çalışanlarının direnişlerde, eylemlerde sloganlarını haykırdıkları günler, sürgünler, gözaltılar, polisle dövşüler vb. hiç yaşanmamış... Sanki ilk kurulan sendikalar dikensiz gül bahçesinde ortaya çıkmış...

Genel seçim öncesi kamu çalışanlarının grevli-toplusözleşmeli sendika haklarını yasal güvenceye kavuşturma vaadini meydanlarda savuran SHP, DYP, iktidara geldikten bu yana tam bir oyalama taktiği izledi. Bir yandan ANAP Hükümetinin valiliklere yolladığı sendikaları yasaklayan genelgesini geri çekerken, diğer yandan valiliklere aynı içerikte yeni genelgeler yollandı. Başbakan, bakanlar vb. basına sürekli demeçler verdiler. Ancak ortada fiilen gerçekleştirdikleri hiç bir şey yok. Üstelik yeni sürgünler, yasaklamalar, şubelerin kapatılması, vb. birbirini izliyor.

Kamu Çalışanları Sendikaları geçtiğimiz yıldan bu yana örgütlülüklerini daha da meşrulaştırmak ve genişletmek adına genel kurul sürecine girmiş durumda. Genel merkezlerin gerçekleştirdiği ilk genel kurulları, şube genel kurulları izliyor.

Kuşkusuz, bu genel kurullar belli bazı yasal boşluklar kullanılarak gerçekleştiriliyor. Başka bir deyişle çoğunlukla engellemelere ve yasaklamalara rağmen fiilen yapılan genel kurullar olmaktalar. Ancak varolan kitle desteği nedeniyle şimdiye dek ciddi bir saldırıyla da karşılaşılmadı. Devlet, genel kurul sonuçlarına katlanmak durumunda kaldı.

Bununla birlikte geçtiğimiz günlerde Tüm Enerji-Sen ve Tüm Maliye-Sen'in kongrelerine izin verilmedi. Fiilen yapılması durumunda oluşabilecek saldırılar sendika yöneticilerine "anımsatıldı". Yine aynı şekilde Tüm Sağlık-Sen Anadolu Yakası Şubesinin kongresinde ise anti-terör timleri gövde gösterisi yaptı.

Tüm bunlar gözönüne alındığında kamu çalışanlarının gelebilecek saldırılara karşı daha uyanık, daha bilinçli olması gerekiyor. Ne yazık ki yaratılan ortam bunun tersi oluyor. Böylesi engelleme durumlarını gerileme ve uzlaşma arayışları izliyor. Oysa bu yalnızca burjuva devletin saldırılarını daha da yoğunlaştırmasına olanak veriyor.

Fiilen yapılıyor olsa da genel kurulların kazanılmış bir mevzi olduğunu unutmamak gerekiyor. Oysa pratikte bunun tam tersi yaşanıyor. Kamu Çalışanları Sendikaları böylelikle olumsuz bir genel kurul geleneği de yaratmış bulunuyor. Örneğin faaliyet raporları okunurken kimse dinlemiyor. Dahası yönetime aday olanların "vakit almamak için" konuşma yapmamaları delegeler tarafından onaylanıyor. Genel kurullar, geçmişin değerlendirileceği, ileriye dönük sendikal politikaların saptanacağı ve bu doğrultuda yeni yönetimde görev alacak unsurların belirleneceği toplantılar olması gerekirken, daha çok kulislerde ahbap-çavuşluk ilişkileriyle belirlenen isimlere "oy vermek" olarak algılanıyor. Polislerin eşkiyalar gibi ortada dolaşması direnme ruhunu arturacağına, özellikle reformistlerin yarattığı panik ortamında genel kurulun bir an önce bitirilmesi çabasının vesilesi oluyor.

Geçtiğimiz günlerde yapılan Tüm Maliye-Sen 2 No'lu Şubesi Genel Kurulu bu açıdan ele alındığında koskoca bir ciddiyetsizlik örneği oluşturuyor. Genel Kurul polis baskısına "önlem" olarak küçücük bir mekanda gerçekleştirildi. Bir salonun tutulması ve rahat koşullarda Genel Kurulun yapılması "muhtemel saldırı" gerekçesiyle yönetim tarafından tasvip edilmemiş! Sonuç olarak duvara, sendikanın adının yazılı olduğu bir pankartın bile asılamadığı koşullarda 50 kişilik salona 250 delege sıkıştırılmaya çalışıldı. Daha da vahimi salon dışında kulis faaliyetlerinin sürmesi nedeniyle, bu 50 kişilik mekanda sandalye bulmak pek sorun değildi. Divanın eski yönetime gelen her eleştiriye müdahalesi ise ortamı daha da bozdu.Üstelik eski yönetim kendilerini devrimci olarak adlandıran bir grubun taraftarlarının denetiminde idi. Ama "ne olursa olsun koltuğu kaybetmeme" hedefi, mücadele kavramını bu arkadaşlara çoktan unutturmuştu.

Tüm bunlar gözönüne alındığında "sosyalist kamu çalışanları"na çok ciddi görevler düşüyor. Herşeyden önce tüm kamu çalışanlarına devletin saldırılarının kapsamını ve içeriğini kavratmak

(Devamı s.23'de)

Politika ve sol

Politik faaliyetimize bütünlüklü bir müdahale gücü kazandırmak, politik müdahaleyi kapsam ve derinlik açısından yetkinleştirmek, bugün örgütümüzün gündemindeki en temel sorunlardan biridir. Örgüt kadrolarının dikkati her geçen gün daha da yoğunlaşarak bu sorunlar üzerinde toplanmaktadır.

Nedir politik müdahale? Etkin bir politik müdahale hangi temeller üzerinde yükselir? Bugüne değin sol hareket şahsında politik müdahale alanında yaşanan temel zaaflar nelerdir? Bizim bu alandaki temel ayrım noktalarımız, temel ve güncel görevlerimiz nelerdir? Bu alanda hangi zaaflarla yüzyüzeyiz? Soruları çoğaltmak mümkün.

Öncelikle konjonktürel zorlukların ve baskıların arttığı bir dönemde, bugün bu sorunun güncel boyutları kadar temel boyutları hakkındaki açıklık ve sağlamlık da özel bir önem taşımaktadır. Güç kazanmanın zorlaştığı, güç kayıplarının gündeme geldiği böylesi dönemlerde, politikleşme ve kitleselleşme sorununun koyulaşmış bir liberal tonla piyasada boy göstermeye başladığı da görülür.

Hele bu coğrafyada, yaklaşık otuz yıldır, „politika" yapmak, „kitleselleşmek", „kitle bağları" vb. sorunların çarpık bir küçük burjuva perspektifle kavranıp uygulandığı bir ülkede, bu sorunun temel boyutları konusundaki açıklık ve sağlamlık daha bir önem kazanmaktadır.

Komünist politika anlayışı

O zaman önce, bu alanda neredeyse yerleşik bilince dönüşmüş olan, "küçük burjuva kavrayışın temel özellikleri nedir?", sorusundan başlayalım.

Politika çok yalın ve arı bir tanımıyla, iktidar olma sanatıdır. İktidar mücadelesinin yol, yöntem ve araçlarının süzülmüş bir ifadesidir.

Ne var ki politika ne kendi kendini bağımsız bir biçimde belirler, ne de kendi kendini bağımsız bir biçimde gerçekleştirebilir. Bu nedenle politikanın ne teori-ideoloji sorunundan, ne de örgüt sorunundan bağımsız olduğunu düşünmek mümkün değildir.

Politika iktidar mücadelesinin bir aracıysa eğer, bu araç bir hedefler ve amaçlar bütününe bağlı olarak şekillenir. Kapitalizmi yıkmak da korumak da bir amaç olabilir. Dolayısıyla politika bir araç olarak bu amaca göre şekillenecek ve kendi araç, yol ve yöntemlerini bu hedefe göre düzenleyecektir.

Demek ki politika, ancak komünist teori ve ideolojinin yönlendiriciliği doğrultusunda değiştirici ve dönüştürücü olabilir. Teori hangi hedeflerin belirlendiğini belirttiği gibi, bu hedefler için nereye ve nasıl gidileceğini de belirler. Bunu yaparken politik-örgütsel mücadelenin deneyimlerini süzerek kendini geliştirir ve yetkinleştirir de...

İktidar mücadelesi nihayetinde bir güç işiyse, politika aynı zamanda bir güç olma, güç toplama ve bu gücü iktidar mücadelesine uygun olarak mevzilendirme alanını da kapsayacaktır.

Komünist politika, sosyalizmle sınıf hareketini örgütsel bir zeminde birleştirmek, sınıf hareketini sosyalist siyasal bir harekete dönüştürmek ve sınıfın öteki emekçi kesimlerini kendi amaçları doğrultusunda kendi etrafında toplayarak iktidarı ele geçirme ve sınıfsız topluma ulaşma sürecinin yol, yöntem ve araçlarının toplamıdır.

Kuşkusuz bunun bir ucunda teori, diğer ucunda örgüt vardır.

Kısacası komünist politika, bilimsel bir teoriye dayanan ve devrimci bir içeriğe sahip olan sınıf politikasıdır.

İşte sol hareketin „politika anlayışı" tüm bu alanlarda farklı bir zemine oturmaktadır. Sol hareketin „politika" sorunlarına yaklaşımını üç ana özellik altında toplamak mümkündür. Teorisizlik, sınıf dışılık ve kitle fetişizmi!

Küçük-burjuva sol harekette "teorisiz politika"

Sol hareketin bu alandaki yerleşik küçük burjuva politika kavrayışı, teorisiz bir politika anlayışıdır. Teorik gelişimi ve mücadeleyi politik mücadelenin zorunlu bir önkoşulu, yolaçıcısı olarak (zaman olarak değil, ilişki olarak) görmemek, teorik mücadeleyle politik mücadeleyi birbirini bütünleyen unsurlar olmaktan çıkarmak, sol hareketin politika anlayışının en temel özelliğidir.

Bu politika, sınıf savaşının uluslararası ve yerel nesnelliklerinin bilimsel-materyalist çözümüyle beslenip koşullanmaz, dar pratikle koşullanır. Bu nedenle bilinçli ve dönüştürücü değil, kendiliğindendir. Stratejik/taktik planda uluslararası mücadele deneyimlerinden öğrenmek yetenek ve isteğinden uzak olanların, egemen sınıfın örgütleniş biçiminden, sendikalizmin süreç içerisinde geçirdiği değişimlerden, işçi sınıfının kendi iç konumlanış farklılıklarından, sınıf dışı kesimlerin sosyal ve siyasal konumlanışlarından vb. vb. bihaber olanların, açıktır ki (kendi niyetlerinden bağımsız olarak) politikaları da son tahlilde düzeniçi olacaktır.

Teorisizlik aynı zamanda her somut gelişmeyi bütünsellik içinde ve diğer gelişmelerle bağlantısını doğal bir tarzda kurarak tahlil etme imkanlarını da ortadan kaldıracaktır. Bu, strartejik hedefleri yakınlaştıran taktik önceliklerin saptanamaması anlamına gelir. Bunun yerini ise, her somut gelişmede „bir şeyler"(!) söyleme ve yapma telaşı, bir kendiliğinden hareketin peşinden koşturma pratiği, dar pratikçilik olacaktır.

Bugünkü, liberal-tasfiyeci dalgayı besleyen önemli etkenlerden biridir „teorisiz politika". Teorisizlik eni sonu nesnelliğe teslim olmuştur. Nesnelliği yönlendiren değil de son tahlilde onun tarafından yönlendirilen anlayışların dalga yükseldikçe sola, düştükçe sağa savrulmalarında şaşılacak bir durum yoktur.

Sınıf dışılık ve kitle fetişizmi

Sol harekete hakim olan politika anlayışının diğer iki önemli özelliği ise sınıf dışılık ve kitle fetişizmidir. Bu ikisi birbiriyle bağlantılıdır.

Sol hareket güç edinme sorununun sınıfsal boyutunu küçük burjuva yaklaşımların bir sonucu olarak sürekli karanlıkta bırakmıştır. Sınıfı örgütleme amacından sözde hiç bir zaman vazgeçmemiştir ama, bu hep „güç edinme" sorununun arkasına ertelenmiştir. Gerçekte ise nerede kolay güç olunacağına inanılıyorsa, orası politik çabanın da yoğunlaştığı alanlar olmuştur. Kuşkusuz bu bazen işçi sınıfıdır da.

Komünist politika anlayışında güç edinme sorunu böyle bir kitleselleşme mantığından tümüyle farklıdır. Kitleselleşmeyi fetiş düzeyine getirerek, ama nasıl, nerede ve hangi araç ve yöntemlerle vb. sorunların üstünü örtmek, bu politika anlayışının temel bir özelliğidir. Bu yalnızca sınıf içinde güç kazanma sorununun üstünü karartmaz, aynı zamanda, özellikle de zor süreçlerde, devrimci bir temelde güç olma sorununu da unutturur. Bu nedenle böylesi dönemlerde liberal bir politik platform ve legal bir örgütsel zemine doğru hızlı bir evrim yaşanır.

Demek ki bizim güç kazanma, kitle bağları kurma sorununa bakışaçımızla sol hareketin soruna yaklaşım biçimi arasında temelli bir farklılık vardır. Komünistler „kitle bağları" sorununa, parti, devrim ve sosyalizm davasıyla bağlantısını karartmadan yaklaşırlar. İşe „nereden en kolay güç kazanırım" sorunuyla değil, „ihtilalci sınıf partisini ve devrimi örgütlemek için sınıf ve kitle bağlarını devrimci bir temelde nasıl geliştirebilirim" sorusuyla başlarlar. Bu, soruna ihtilalci sınıf perspektifi ekseninde yaklaşmak demektir.

„Kitle bağları" ve „politikleşme" işine birinci soruyu sorarak başladığımızda, çok geçmeden ortalığı „legale çıkalım", „birilerini bulup birleşelim", „sendikal çalışma ve politikaya çok daha fazla önem verelim" vb. türü parlak öneriler toplanmaya başlanacaktır. (Bu sesler „yabancı" değil, bizim liberal tasfiyecilerin sesleridir) Bu noktada varılan yer, artık sol hareketin 30 yıllık küllenmiş mirasıdır.

Politikada doktrinerlik

Bu anlayışlarla araya sınır çekmek son derece önemlidir. Ama sınır çekerek adeta doktriner bir yaklaşıma düşmemek de o derece önemlidir. Unutulmamalıdır ki, politikada doktrinercilik de politikasızlığın bir başka çeşitidir.

Doktrinerlik, soruna yalnızca ideoloji penceresinden, ilkeler penceresinden, strateji penceresinden bakmak demektir. Politika ile, pratik ile,tüm bunlar arasında, ideoloji-ilke-strateji arasında birebir bir ilişki aramak demektir.

Dolayısıyla doktriner bakışaçısmdan, her türlü uzlaşma, legal olanaklardan her türlü yararlanma önerisi, burjuva demokratik içerikli her türlü talep, her türlü iktisadi mücadele, bunlara komünistlerin katılıp taraf olması, burjuvazinin dümen suyuna girmektir.

Kirlenmektir. Esasen sol görünümlü sağ bir anlayıştır bu.

Çünkü iyi irdelendiğinde görülecektir ki, bu

bakışın arkasında, aydınların umutsuz „sol"culuğu vardır. Zor dönemlerde politika alanında yalnızca liberal-legalist eğilimin değil, fakat aynı zamanda bu türden doktriner (otzovizm-emperyalist ekonomizm vb. gibi) sapmaların da ortaya çıkması, ne tesadüfidir ne de şaşırtıcı.

Doktrinerlik, umutsuzluğun marksist yöntemi çarpıtmasıdır aynı zamanda. Doktriner, iş burjuvaziye ya da burjuva devletin gücüne geldiğinde burjuvazinin süreç üzerindeki gücünü abartan bir idealist; sıra sınıfa ve komünistlere geldiğinde ise bunların süreç üzerindeki müdahale gücünü en aza indirgeyen aşırı bir nesnelci, kaderci bir materyalisttir.

Doktrinerlik, bugün kendini daha ziyade „düzenin gündeminden" kaçış olarak göstermektedir.

Son dönemlerdeki bazı olaylardan kalkarak, politikadaki bu iki yanlış eğilimin kendini nasıl gösterdiğini izlemek mümkündür. Uğur Mumcu cinayeti sonrası gösterilerde ve 1 Mayıs gösterilerinde bu akımlar nasıl tutum almışlardır?

Doktrinerler her üç olayda da , soruna „ideoloji", „strateji" ve „ilke" penceresinden bakmayı sürdürmüşler; Uğur Mumcu'nun cenaze törenine bir „devlet senaryosu", „Kemalizmi canlandırma operasyonu" olduğu, Türk-İş'in düzenlediği gösterilere ise „1 Mayıs'ın devlet törenine dönüştürülmek" istendiği vb. gerekçelerle katılmamayı „politika" saymışlardır. Devletin bu gösterilerden beklediği kuşkusuz buydu. Peki bu gösterilere katılıp devletin oyunu bozmak, tersine çevirmek mümkün değil midir? İşte doktriner yaklaşım umutsuzluğu, devletin iradesini abartıp devrim güçlerinin iradesini yok sayması, bu örneklerde de kendini göstermiştir.

Diğer gruplar ise, katılma doğrultusunda „politika" saptamışlardır. Gerekçeleri açık ve basittir: „Kitle oradadır!". Tavrın temelinde „kitle nerede biz orada" mantığı yattığı için; "bu gösterilerde düzenin politikasını boşa çıkarmak mümkün müdür?", "eğer mümkünse nasıl?" soruları bu grupları pek ilgilendirmemiştir. Ortaya çıkan yine kitle kuyrukçuluğu, egemen ideolojinin alanı içinde hapsolma, demokratizm, sendikalizm vb.dir. Son kitle gösterileri, bu grupların temel amaçlarının, kitlelerin olduğu yere gelip, kendi grupsal varlıklarını kendi grupsal sloganları ve pankartları eşliğinde kitleye takdim etmekten ibaret olduğunu bir kez daha göstermiştir.

*

Komünist politika tüm bu anlayışından kesin sınırlarla ayrılır. Teorisizlik, sınıfdışılık, kitle fetişizmi ve doktrinerlik ona yabancı anlayışlardır. Ne var ki tüm bu sayılanlar sol hareketin politika alanındaki otuz yıllık birikiminin de temel özelliklerini oluşturmaktadır. Bu nedenle, politika alanında da bir „kopuşma" kesin bir zorunluluktur.

Bir kez daha tanımlamak gerekirse, komünist politika, „bilimsel bir teoriye dayanan, devrimci bir içeriğe sahip olan sınıf politikasıdır."

Bilimsel teorinin yol göstericiliğini sekteye uğratan çabaları, politika ve politikleşme sorununu, teorinin yol göstericiliği sorunundan koparmaya çalışan her yaklaşım (ki tasfiyecilerin yapmaya çalıştığı buydu), bizi, 30 yıllık mirasın, kendiliğinden ve bu anlamda da düzeniçi kulvarına çekecektir.

Politikaya bu tür bir yaklaşımın güç sorununu da, stratejik bir bakıştan tümüyle yalıtılmış bir biçimde, şekilsiz-amorf bir kitleselleşme olarak ele almasında da şaşılacak bir durum yoktur. Tarihsel-teorik perspektiften yoksun olanlar, kitleselliği başarımn tek ve yeter koşulu sayacaklar, hareketin kitle erozyonuna uğradığı her dönemde de sonun geldiğine inanacaklardır. Bu nedenle ne pahasına olursa olsun, hangi araç ve yöntemle başarılırsa başarılsın, onların tek amacıdır kitlesellik... Devrimcilikten, sosyalizmden bu kadar kolay ve hızla uzaklaşmanın nedeni de budur.

Güç kazanma sorunu, sınıfla devrimci bir temelde birleşme sorunu olarak değil, genel bir "kitleselleşme" sorunu olarak görüldüğü ölçüde, her türden sımfdışı ve reformist-liberal politika anlayışlarına da kapı hızla açılacaktır. „Birlikçilik", „legal particilik", „sendikalizm" vb. politika olarak gündemin baş sırasına oturacaktır.

Komünistlerin politika ve „kitleselleşme" sorununa yaklaşımları tümüyle farklıdır.

Yinelersek; „ihtilalci sınıf partisini ve devrimi örgütlemek için, sınıfı örgütlemeyi ve sınıfın emekçi kesimleri kendi çevresinde toparlamasını, devrimci bir temelde hangi yol ve araçlarla sağlarız?"

Bu soruna ihtilalci sınıf perspektifi ekseninde yaklaşmak demektir.

Erhan TAYLAN

"Devrimcinin görevi devrim yapmaktır"

Dışarıdaki çözülmeye karşı görev başına!

Biz komünistler, tüm benliğimizi ihtilale adamış, tüm enerji ve gücümüzle bu uğurda mücadele eden devrimcileriz. İnsanın insan tarafından sömürülmediği tek toplumsal düzen olan komünizmi inşa etmek için, kapitalizmin çürümüş ve kokuşmuş sistemini yıkmak bizim en büyük idealimizdir. En büyük düşmanımız burjuvazi ve onun, başta devlet olmak üzere siyasi polis, MİT, kontr-gerilla, ordu vb. gibi her koldan örgütlü gücüdür. Sermaye düzenini kalbinden vurmak, bu iğrenç ahtapotun binlerce kolunu etkisiz kılmak için en güçlü silahımız ihtilalci örgütümüz ve inşası yolunda yürüdüğümüz partimizdir.

Nasıl ki biz komünistler tüm politika ve taktiklerimizi burjuvaziyi geriletmek, onu dize getirmek ve nihayetinde onu yıkmak doğrultusunda oluşturuyorsak, düşman da bizi zayıflatmak, örgütlü gücümüzü ve direncimizi çözmek ve çökertmek için her türlü yol ve yöntemi denemektedir. Burjuvazi hergün üzerimize şiddetini, zorunu, vahşetini kusmaktadır. Bu saldırılara dim dik göğüs germek, karşı taaruzumuzu daha güçlü örgütleyebilmek ancak ihtilalci çizgiye sahip, illegal temelinden taviz vermeyen örgütümüzü, düşmana geçit vermeyen bir kaleye dönüştürmekle mümkündür. Bu ise herşeyden önce tüm zaaf alanlarımızı ve zayıflıklarımızı derhal gidermek, kısacası ihtilalca bir örgüt yaşamını tüm boyutlarıyla ve hemen şimdi hakim kılmak demektir.

Her örgütlü devrimci, her komünist militan bu doğrultuda kendini sorgulamak, zaaflı ve zayıf tutumlarını ortaya çıkararak aşmakla sorumludur. Biz komünistler yalnızca somut bir tehlikede veya fiili bir saldırıda değil, her an düşman ile karşı karşıya olduğumuzu unutmamalıyız. Bu bir yandan ilkelerimizden tavizsizliği ama öte yandan kendimizi hergün yenilemek için yaratıcı bir çabayı da öngörmektedir.

Bir komünist için yalnızca "içeride" değil dışarıda da düşman karşısında uzmanlık son derece önemlidir. Öyle ki siyasal polisin eline düştüğünde zayıf davranarak, düşmanın örgütüne ve yoldaşlarına saldırmak için iz sürebilecek bilgiler veren bir devrimcinin tutumu ne derece yüzkızartıcı ise, dışarıda ilkesiz, gevşek ve zaaflı tutumlarla düşmanın saldırısına geçit verebilecek bir zemin hazırlamak da sonucu itibarıyla aynı derecede olumsuzdur. Bir çok örgütün zor durumda kalmasına yolaçan militanlarının polisteki çözülmesinden ziyade, dışarıda yaşanan çözülme olmuştur.

Çoğu kez içerdeki çözülme devrime ihanet olarak lanetlenirken, dışarıdaki çözülmeye zemin hazırlayan tutumlara aynı duyarlılıkla yaklaşılmamakta, hatta kimi kez ciddi zaaflar "cesaret" vb. türünden yaklaşımlarla olumlanabilmektedir. Bu bilinç bulanıklığı örgüt yaşamını yozlaştıran, ilkeleri dejenere eden büyük bir tehlikedir.

"Devrimcinin görevi devrim yapmaktır" sözü, komünist militanın yaşamının ve mücadelesinin her anında, her devresinde uyanık, atak ve eylemde olduğunu somutlar. Bir komünist her zaman görev başındadır. Ne kadar küçük ve alışılmış görünürse görünsün komünist devrimcinin her tutum ve davranışı, onun eyleminin ve mücadelesinin özlü bir ifadesidir. Devrimcinin günlük yaşamında sıradan ya da basmakalıp hiç bir şey olamaz. "Devrimi yapmak" yalnızca uzaktaki ideal ya da hedef değil, hergünkü davranışımızın, tutumumuzun içeriğidir.

Bu bakış açısından hareket edildiğinde, bir bütün olarak örgütümüzün, tek tek ise her militanımızın gözden geçireceği zaaf alanları da kendiliğinden ortaya çıkacaktır. Tabandaki militandan temel birimlerde ve önderlikte yeralan kadroya kadar sıkı bir denetim ve özdenetim uygulanmalı ve örgütün iradi tedbirleriyle birleştirilmelidir. Unutulmamalıdır ki, ihtilalci bir örgütün kendisini savunmasız bırakan, düşman saldırısma kapı aralayan kimi "alışkanlıklar"ın aşılması için beklemeye vakti yoktur.

Unutulmamalıdır ki, kendi evimize girip çıkmak, randevulara gitmek, örgüt evlerini kullanmak, malzeme taşımak, örgüt materyallerini

muhafaza etmek, randevu yeri tespit etmek vb. gibi her örgütlü devrimcinin günlük yaşamını oluşturan "sıradan" davranışlar, siyasi polisin örgüte ve yoldaşlarımıza ulaşması için eşsiz fırsatlar yaratabilir. En ufak bir dikkatsizlik veya pervasızlık örgütün ağır bir darbe yemesine yolaçabilir. Biraz zahmet, biraz yaratıcılık ve çaba gerektirdiği için "bir defalık" savsaklanan bir tedbir, örgütün düşmanın ciddi bir saldırısına maruz kalması sonucuna yolaçabilir. "Bir defalık" gözyumulan liberal bir tutum, kısa bir zamanda tüm örgüte yayılan davranış çizgisine dönüşebilir...

Nasıl ki, devrimci için düşmanın eline düştüğünde, işkence ve zulüm karşısında göstereceği dirençli, kararlı ve yenilmez tutum onun için önemli bir sınav olacaksa, aynı şekilde günlük mücadelenin göreli "rahat" atmosferi içerisinde devrimci militanın gevşekliğe, liberalliğe, sıradanlığa düşmeden, ilkelerinden taviz vermeden, yaratıcı yöntemler geliştirerek düşmanın sinsi saldırılarına karşı direncini koruması, örgüte ve yoldaşlara zarar verecek en ufak zayıflığa ve zaafa izin vermemesi de onun açısından öylesine ciddi bir sınavdır.

Bu sınavdan başarıyla, alnın akıyla çıkmak her komünistin görevidir. Kendimizi gözden geçirmek, silkinmek ve dünden daha büyük bir inatla, dirençle ve kararlılıkla yola koyulmanın tam zamanıdır. Haydi görev başına!

Ukrayna'da işçiler ayakta

Bugün eski Sovyetler Birliği'nde kaba anti-komünizm, milliyetçi dalga, etnik çatışma atmosferi giderek dağılmaktadır. İşsizlik, açlık, konut sorunu vb. önemli bir ağırlık oluşturan toplumsal sorunlar haline gelmiştir.

Bu temelde biriken tepki ve hoşnutsuzluk nedeniyle Ukrayna maden işçilerinin başlatmış oldukları grev bir haftayı aşmıştır ve grev dalgası yayılma eğilimi göstermektedir.

Doğu Ukrayna kömür havzasında bulunan 250 ocaktan 232'si grevdedir. Hergün yapılan yürüyüş ve mitinglerle grev halkın önemli desteğini kazanmıştır. 14 Haziran günü yapılan genel protesto eylemine 10 binin üzerinde insan katılmış ve hükümetin istifasını talep etmişlerdir.

Uzun bir dönemdir parlamentoda uygulanacak reformlar tartışılmaktaydı. Ev kiralarının aniden tırmanması, tüketim maddelerindeki fiyat artışları, taşıma ücretlerinin yükseltilmesi uzun dönemdir biriken hoşnutsuzluğun eyleme dönüşmesine yolaçtı. Protestolar üretim alanlarına da sıçradı. İşçilerin talepleri öncelikle eskiye dönüşü hedefliyor: Fiyat artışlarına uygun ücret ödenmesi; özel mülkiyet yapılarına, bu zor dönemde köşeye dönmeye çalışan parazitlere son; banka spekülasyonlarına hayır vb...

Zira işçiler izlenen ekonomik politikanın kendi sırtlarından yeni bir burjuva sınıfın yükselmesine yolaçtığını giderek daha açık görüyorlar.

Greve katılan işçilerin en önemli istemi hükümetin istifası. Ayrıca ekonomik sorunlarının çözülememesi nedeniyle maden havzasının kendileri tarafından denetlenmesini talep ediyorlar.

Tam bir çıkmaz içine giren hükümet 14 Haziran genel gösterisinin ardından bölgeye yönelik bir acil yardım programını açıklamak zorunda kalmıştır. Bankaların kömür işletmelerine sübvansiyon açmaları sağlanmış, çalışan personelden gelir vergisi alınmaması kararlaştırılmıştır.

Fakat bu açıklamalar işçileri tatmin etmiş görünmüyor. Hükümete güvenmiyorlar. Bu nedenle de talepleri gerçekleşinceye kadar mücadeleye devam edeceklerini söylüyorlar. Bu, işçilerin giderek önemli bir deneyim ve mücadele birikinine sahip olduklarının ifadesi. Bu nedenledir ki, Clinton, Hükümet başkanı Kravçuk'a grevi durdurması için ekonomik destek vermeye hazır olduğunu açıkladı.

ÇIKIYOR

Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi

EKSEN Yayıncılık

Çizgimizi yığınlara taşıyabilmenin aracı olarak

Genç komünistler örgütü ve faaliyeti

Sermaye cephesinde yönetememe krizinin yaşandığı, işçi sınıfı ve diğer emekçi kesimlerde tepkilerin çeşitli düzeylerde kendisini ortaya koyduğu bugünkü koşullarda, toplumun duyarlı ve aydın bir kesimi olarak değerlendirebileceğimiz öğrenci gençlikte atalet ve mücadeleye kayıtsızlık yaşanmaktadır. Geçmiş mücadele geleneğini yaşatmada kararlılık ve ısrar gösteremeyen öğrenci gençlik belirgin bir edilgenlik içindedir. Devrimci öğrenci hareketi de darlığım ve kısırlığını aşamamıştır. Zira gençlik hareketini kavrama ve müdahale konusunda belirgin bir zayıflık içindedir. Kitlesel öğrenci hareketini hedefleyen bir politik perspektife sahip olunamadığı, dolayısıyla bunun önünün açılabileceği müdahalenin görece dahi olsa yaşanamadığı koşullarda, bu, devrimci öğrenci hareketini iddiasızlık gibi bir sonuçla yüzyüze bırakmaktadır. Zira gerçek iddia, sözde ve söylemde değil, teori ve politikada kavrayış, perspektif netliği, yaşamda ise onun uygulanışında ifadesini bulacaktır.

Gençlik hareketindeki tıkanıklık, geçmişin bir yeniden tekrarı eğiliminden kurtulunabildiği ölçüde aşılabilir.

Geçmiş gençlik hareketinin kendine özgü yükselişi ve kitleselliği, küçük-burjuva devrimci hareketleri, bu alandan kendine kan bulmak için varlığını burada ifade etme çabasına, teoride sınıfa yabancılığa, politika ve pratikte ise gençliği adeta çekim merkezi olarak görmesine yolaçmıştı. Bugün bunu aşma doğrultusunda bir çaba yaşansa da, hem gençliğin bugünkü özgünlüklerini, hem de politik bir gençlik hareketi yaratmanın maddi koşullarını kavramak konusunda belirgin bir zorlanma yaşanmaktadır.

"Gelenekler işin olağan gereği olmaktan çıktığı, o geleneğin koşulları, hatta kendisi tartışma konusu haline geldiği zaman gelenek olmaktan çıkarlar." Bugün militan ve kitlesel bir öğrenci gençlik hareketi yaratabilmek için sürekli kendini tekrar eden kısır bir propaganda, işlevsiz bir politik faaliyet ve dar eylem anlayışları terkedilmek zorundadır. Öğrenci gençliğin hareketliliğini mümkün kılacak olan, onu düşünsel ve pratik alanda ileriye taşıyabilecek yoğun bir politikleştirme saldırısıdır. Devrimci eylemlilik, ancak ve ancak sürekli ve sistemli bir politik propaganda ve ajitasyon faaliyeti ile, bu ise siyasal gelişmelere hakim olabilmek ve kitlelere derinliğine nüfuz edebilmekle olanaklı hale gelebilir. Kendi darlığından sıyrılıp kitleleri kapsayan bir karaktere bürünebilir.

Öğrenci gençliğin düzenin tüm pervasız saldırılarına rağmen kayıtsız, tepkisiz ve ilgisiz kalması, devrimci hareketlerin öğrenci gençliğe yönelimindeki basiretsizliğinden olduğu kadar, sınıf hareketinin düzeyi ve bunun öğrenci hareketine uygulayacağı devrimci basıncın kendisini henüz hissetirememesi gibi bir nesnellikten de kaynaklanmaktadır. Zira, birincisi kitlesel bir öğrenci hareketinin önünü açabileceği gibi, ikincisi sürekliliğinin ve niteliksel gelişiminin belirleyicisi olacaktır.

Gençlik hareketine politik müdahale, onun nicelik ve niteliksel gelişiminin önünü açabilmek, komünist fikirlerin taşınabilmesinde ısrar ve sürekliliği gerekli kılmaktadır. Gençlik örgütümüz Ekimci Genç Komünistler (EGK), kendi alanında öncülük misyonuna sahiptir. Bu görev, EGK'nin kendini tanımlamasını, politik-örgütsel-pratik gelişimi ve verili durumuyla hesaplaşmasını, kendi iddiasını, misyonunu, yığınlara ve devrime olan görev ve sorumluluklarını yeniden ve yeniden bilince çıkarmasını gerekli kılmaktadır.

EKİM, proleter sosyalizmi karakteriyle, sınıf temelli ideolojik-örgütsel-pratik yönelimiyle yığınların komünist öncü müfrezesi olma ve devrime taşıma misyonuna sahiptir. Bunun kendisi, hareketimizin her alanında, bir ve aynı çizginin sürdürülmesi demektir. Her alanın kendi özgünlüğünün tahlili, buna denk düşen politik müdahale ve örgütsel faaliyeti zorunlu kılar. Gençlik örgütümüz EGK, örgütsel anlamda ilk şekillenişinden bugüne iki yıla yakın süreç yaşanmış olmasına karşın, gençlik hareketine kelimenin gerçek anlamıyla politik müdahale yapabilmek konusunda belirgin bir yetersizlik yaşamıştır. Bu durum kendi iç gelişimiyle bağlantılı ciddi bir olgudur.

EGK'nin şekillenişi ve gelişiminin özgünlükleri

EGK'nın ilk örgütsel şekillenişi, gençlik içindeki görece ileri unsurlarda oluşan bir organ oluşturmakla gerçekleştirilmiştir. Çoğu unsuru örgütsel bir ön deneyime sahip değildi ve bu yönüyle de bir yeniliği ifade ediyordu. Dolayısıyla yaşanacak pratik-örgütsel faaliyet içinde ilk deneyim kazanılacaktı. Yani yığınlar ve mücadele içinde kendisini tekrar tekrar eğitmek, komünist bir gençlik örgütü yaratmak, gençlik kitlelerine önderlik fonksiyonunu yerine getirebilmek için ilk elden kendisini eğitmesi, öğrenmesi gerekiyordu. Dolayısıyla zorluk, zaaf ve eksikliklerin böyle verili bir durumda yaşanması kaçınılmazdı. Hareketimizin yaşadığı süreçlerle de bağlantılı düşünüldüğünde bu daha anlaşılır olacaktır. İdeolojik perspektifine denk düşen bir politik-pratik faaliyeti, buna uygun bir komünist gençlik örgütünü yaratmak sorumluluğu taşıyan ilk örgütsel önderlik şekillenişi yaratabilmek için, kendisini doğru bir biçimde tanımlaması, önündeki süreçte politik-örgütsel alanda yeni olmasından kaynaklanabilecek eksiklikler ve zayıflıklarını olumsuzlayabilmesi gerekiyordu.

EGK, gençliğe yönelik sürekli bir ajitasyon-propaganda faaliyeti yürütürken, bu faaliyeti kendi niteliksel gelişiminin de bir kaldıracı olarak kullanabilmek zorundaydı. Süreci kavrayacak, etkileyecek, siyasal bir müdahaleyi olanaklı kılacak bir iç örgütsel-politik işleyiş ve çalışmayla, sürdürülen pratik faaliyetin önü daha da açılacak, nitel yönde etkili kılınabilecekti.

Amaca ulaşmada kullanılan araç ve yöntemlerin doğruluğunun önemi açıktır. Soyut-genel hedefli bir politik faaliyet, somut-özgün hedefli bir faaliyetle birleştirilemediği sürece müdahale yeteneğini kaybeder. İdeoloji-politika maddi güce dönüşümde zorlanır. Yaşadığımız yakın geçmiş süreç, kendi gerçekliğimiz açısından böyle bir yönü içinde barındıran dönem olmuştur.

EGK'nın oluşum sürecinin verili koşulları unutulmamak kaydıyla, ideolojik çizgimizi hem yığınlar içinde ve hem de kendi potansiyelimiz özelinde etkin, niteliksel ve kapsamlı bir örgütsel kollektif faaliyetle birleştirme ve derinleştirmede zayıf kalmış olduğumuz bir gerçektir. Bunun kendisi, gençlik önderliğinin siyasal-örgütsel önderlik işlevinde zayıflık olarak yaşanmıştır. Bu zayıflığı sadece olanaklar, koşullar ve de eksikliklerle açıklamaya çalışmak, artık komünist gençler açısından tutucu, gittikçe gerici bir söylem olacaktır. Zira, zaman zaman yaşanan kavrayışsızlıklar da bunda etkili bir faktör olabilmiştir.

Dönemin koşulları gereği EGK önüne, sürekli bir ajitasyon-propaganda hedefi koymuş ve salt bu düzeydeki çabasıyla anlamlı bir mevzi de edinebilmiştir. Bir süreklilik sağlandığı gibi, mevcut potansiyelin politik-pratik faaliyetlere aktif katılımı, devrimci eylemde deneyim kazanması gibi olumluluk yaşanmıştır. Fakat bunun tek başına yeterli olmadığı da bir gerçektir. Politik faaliyet, bilinç-eylem-örgütlenme kombinasyonlarının birlikte hedeflendiği, birbirine dönüştürülme perspektifinin gözetildiği kapsama sahip olmalıdır.

Bir dönem gençlik alanımızı karakterize eden durum, pratik faaliyetin kendisi olmuştur. Örgütsel-politik faaliyetin önemli fakat yalnızca bir yönü demek olan bu durum bilince çıkarılmadığı ölçüde tek belirleyici olabilmiştir. Mevcut potansiyelimizin ideolojik eğitimi ve donanımının önemi bilince çıkarılamadığı gibi, ilerilik-gerilik, vb., pratik faaliyete katılım, niyet vb. üzerinden değerlendirmeye tabi tutulabilmiştir. Yanlış olan bunlar üzerinden değerlendirmeler yapmak değil, yalnız böyle bir bakış açısıyla değerlendirmenin taşıdığı eksiklik ve doğurabileceği sonuçlardır. Sorumluluk bilincini geliştirilebilmenin, inisiyatifli davranabilmenin önünü açıcı bir örgütsel işleyiş ve birim faaliyeti işlerlik kazanamadığı gibi, kollektif fikir oluşturma, karar alma süreci de canlı ve dinamik bir tarzda kullanılamamıştır.

Bunun sonucu ise şu olmuştur: Bir tarafta inisiyatif almada zayıf ve atalet içinde kalan EGK birim ve bireyleri; diğer tarafta bir yönüyle bu durumun oluşumunda temel etken olan, sonuçta ise örgütsel-politik faaliyetin ağırlığını tek başına omuzlayan EGK önderliği...

Gençlik örgütümüzün ve faaliyetinin Olağanüstü Konferans sonrası süreçte kendisini ileriye taşımadaki ısrar ve çabasını dışta tutmak kaydıyla, geçmiş dönemini karakterize eden; EGK'nın örgütsel alanda yaşadığı tıkanıklık, örgütsel işleyişi birim eksenli sürdürememesi ve birimlere işlev kazandıramamak, politik karar alabilme ve uygulamada zayıflık, somut plan ve hedeflerden yoksunluk, devrimci öğrenci hareketinin kendiliğindenliğinin peşinden sürüklenmek vb. dir.

İlker POYRAZ

(Yazının ikinci bölümünü yer darlığı nedeniyle gelecek sayımızda yayınlayacağız.)

Politik faaliyetlerimize ilişkin değerlendirmeler

Olağanüstü Konferans döneminde EKİM'in pratik çalışmalarına katılmaya başladım. Olağanüstü Konferans tartışmalarının yer aldığı yayınları okumam, örgütteki iç dinamizmi görmem ve EKİM'in devrim ve sosyalizm perspektifini en açık ve sağlam şekilde kavramamı sağladı. Fakat aynı dönemin getirdiği bir problem de vardı. Çalışmalarda bu dönemin yarattığı bir durağanlık vardı. Tasfiye döneminin getirdiği disiplinsizlik, katıldığım çalışmalarda düzensizliğe yol açmıştı. Çalışmalar belli birimlere ve düzene oturtulmamıştı. Ancak gerek tasfiye döneminde, gerekse sonraki dönemde yapılan (Kürdistan'da Askere Gitme, Newroz, 1 Mayıs) çalışmaları, bireylerin özverisi ve örgütün ortak ruhu ile başarılı çalışmalardı.

Yeni dönemde, önceki dönemin bıraktığı düzensizlik çözümlenmeli, kollektif çalışma oturtulmalıdır.

14 Mayıs günü katıldığım İstanbul Cam grevinde çalışma esnasında alındım. Götürüldüğüm karakolda yöneltilen sorulardan anladığım kadarıyla çalışma yerinde önceden beklenmekteydik. Sanırım buna sebebiyet veren de gündelik çalışmada gözetilmesi gereken bazı ayrıntıların gözardı edilmesi olmuştu. Bu yüzden çalışmaların önceden programlı olması, kişilerin çalışma yerlerini tanıması geride bırakılmakta olan bu dönem için önemlidir.

Ö. Y / İstanbul

* * *

Mart-Nisan döneminde gerçekleştirilen siyasal faaliyetin yeniden inşa sürecindeki örgütümüz açısından taşıdığı önem, önderlik düzeyinde yeterli açıklıkla ortaya konulmuştur.

Newroz ve 1 Mayıs sürecinde çalışmalarımız fabrikalara, işçilerin yoğun olarak oturduğu semtlere, merkezlere yönelik olarak devam etti. Dağıtılan bildiriler, MYO, kuşlar ve afişlerimiz, gerek işçiler gerekse diğer devrimci çevreler tarafından ilgi ile karşılanmıştır. İşçilerin birden fazla bildiri istemesi, sürekli dağıtımın gerçekleştirildiği semtlerde halkın bildirileri elden alması, faaliyetin etkilerinin göze çarpan örneklerindendir.

Yürütülen çalışma içerisinde pratiğe ilişkin bir takım eksiklikler de açığa çıkarılmıştır.

Siyasal faaliyetin etkin ve kesintiye uğramadan sürdürülebilmesi için çalışma grupları ve bölgelerinin önceden belirlenmesi, bu grupları oluşturan unsurların çalışmanın ilkeleri konusunda eğitilmesi gerekmektedir. Bölgenin tanınıyor olması, hem çalışmanın daha kolay ve çabuk yürümesini sağlayacak hem de polisin eline geçme riskini azaltacaktır. Bunun yanında özellikle gözcü yoldaşların alana tam anlamıyla hakim olmaları, çevredeki dikkat çekici değişiklikleri anında değerlendirerek insiyatif geliştirmeleri gerekmektedir.

Fabrikalara yönelik dağıtımda bildiri sayısının bazen yetersiz geldiği gözlemlenmiştir. Fabrikanın büyüklüğü ve işçilerin genel durumu da değerlendirilerek dağıtılacak sayı tespitinin iyi yapılması, dağınıklığa meydan verilmeden belirlenen süre içinde çalışmanın tamamlanmasının sağlanması gerekmektedir.

Bunalımın derinleşmesi karşısında, düzenin devrimciler üzerinde geliştirdiği politikalar da dikkate alınarak, kadroların polis ve düzen mahkemeleri karşısında tavır konusunda yeterli açıklığa sahip olmaları sağlanmalıdır. Ele geçirilen insanlar üzerinden değişik örgütsel ilişkilere ulaşılması ihtimali göz önünde tutulmalı, düşmanın bize ulaşmasına yardımcı olabilecek bütün veriler değerlendirilerek, illgal-ihtilalci kimliğimize uygun nitelikte düzenlemeler vakit geçirilmeden yapılmalıdır.

Mart ve Nisan ayları boyunca, son dönemde düzenlenen iki ayrı operasyona rağmen, çalışmalarımız önceden belirlenen çerçevede sürdürülmüştür. Fakat bunun kendisi hiç bir zaman önüne fabrika hücreleri temelinde şekillenen ihtilalci sınıf partisi yaratılması görevini koymuş bir hareket için yeterli değildir. Bir yandan kadroların ideolojik-politik gelişmelerinin sağlıklı ve hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesi sağlanırken diğer taraftan da yürütülen pratik-siyasal faaliyetin sonuçlarının alınması, yeni ilişkiler yaratılmasına yönelik belirgin

adımlar atılabilmelidir.

İ / İstanbul

* * *

1 Mayıs çalışmaları benim katıldığım ilk çalışmalardı. Bu kampanyanın da ancak son haftasında aktif olarak görev aldım. Bu çalışmalar benim için oldukça önemli bir deneyim oldu. Çalışma yöntemleri konusunda bazı fikirler edinebildim.

Fabrika çalışmalarında bildirileri kuşlama, elden dağıtma ve servislere dağıtma yöntemlerini kullandık. Servislere dağıtım; çalışma süresini uzatıyor ve dağıtım verimini düşürüyor. Kuşlama yönteminde de işçilere istenilen ölçüde ulaşıldığını ve ilgilerinin iyi bir şekilde ölçülebildiğini düşünmüyorum. Bu açılardan bence bu iki yöntem eksik kalıyordu. Elden dağıtım ise en verimli çalışma şekliydi. Bu şekilde daha yaygın bir dağıtım yapılabiliyor ve insanların tepkileri çok rahat ölçülebiliyordu.

Çalışmalarda benim için sorun yaratan iki nokta vardı. Birincisi; çalışma yöntemlerini bilmeyişim ve bu yöntemlerin bana çalışma öncesi pek iyi açıklanmamış olması. İkincisi; çalışma alanlarını tanımamamdı. Çalışmalar öncesi bölgeyi gezip tanıma fırsatım olmadı.

Bu sorunlar bende tedirginlik yarattı. Çalışma esnasında ve bölgeleri terk ederken diğer yoldaşlara bağımlılığını getirdi.

Ö / İstanbul

* * *

EKİM'in Olağanüstü Konferans sonrası başlattığı örgütsel seferberlik süreci içerisinde yürütülen politik faaliyet içerisinde yer aldım.

Bu süreçteki politik faaliyeti genel hatlarıyla Genel Grev-Genel Direniş, Newroz ve 1 Mayıs adı altında 3 ayrı dönemde ifade edebiliriz.

A) Genel grev - Genel Direniş

Bu dönem sınıfın hareketli olduğu ve örgütün Olağanüstü Konferans'ı yaptığı zaman dilimine denk düşmüştür. Yapılan politik faaliyeti etkileyen temel nokta ise yaşanan Olağanüstü Konferans'tır

Konferanstan arınmış olarak çıkan EKİM, bu arınmışlığı, EKİM'e uygun bir politik faaliyet ve örgütsel şekillenmeyle hayata geçirmek zorundadır. Pratik faaliyetin bu döneminde tasfiyeci sürecin yarattığı tahribattan kurtulma çabası vardır.

Ve bu çaba içerisinde -tarih olarak- 2 Mart'a başlayacak olan Newroz dönemine girildi.

B) Newroz

Benim örgütsel çalışmaya tam olarak katılmam bu döneme denk düşmüştür.

Newroz örgütsel güçlerin seferber edildiği ve yeniden pratik örgütlenmenin yapılmaya çalışıldığı bir politik ve örgütsel çalışmayı içerir bu anlamda:

1- Hareket içerisinde güçlerin durumu sınanmıştır. Tasfiyeci sürecin etkilerinin yok edilmesinde ve örgütsel güçlerin pratik faaliyete seferber edilmesinde hareketin yeteneği ortaya çıkmıştır.

Bu noktada şu anda çok kısmi bir değerlendirme yapmak gerekirse, örgütsel olarak arınma, benim bulunduğum birimde bu döneme de sarkmıştır.

2- Güçlerin örgütsel olarak nasıl konumlanacağı bu süreçte sağlanmıştır. Başlangıçta dağınık giden -dağınıklık birimlerin oluşturulmasında- faaliyet çalışmanın sonuna doğru yerleşmiştir.

Çalışma esnasında yaşanan zorluklar:

a) Birimlerin oturmamışlığı çalışma uyumunu bozmuştur.

b) Çalışma bölgesinin çalışmayı yapacak yoldaşlar tarafından daha önceden bilinmemesi, bölgeden çıkışlarda ve bölgeye gelişlerde aksamalara, zaman kaybına yolaçmıştır.

c) Çalışma bölgelerine uygun olmayan birimler olmuştur. (Sanayi bölgelerine bayan yoldaşların çıkışı çevrede dikkat çekmiştir.)

Newroz çalışmalarının etkileri:

Bu dönemsel çalışmada semt ve fabrika çalışmalarına katıldım. Çalışma esnasında karşılaştığım tepkileri birkaç noktadan değerlendirmek gerekirse;

Sınıf hala şovenizmden etkilenmektedir. Fakat bu etki ulusal baskıya tepkisiz kalma yönünde olup, sınıf hareketliliğinde belirleyici değildir. Bunda en büyük etken -şovenizmin belirleyiciliğinin olmamasında- Türkiye işçi sınıfının ulusal anlamda heterojen olmasıdır. Dağıtılan bildiriler yırtılıp atıldığı gibi, özellikle Kürt kökenli işçilerden büyük bir ilgi de görmüştür. Bu ilgi en çok düzenli faaliyetin yapıldığı fabrikalarda olmuştur.

Diğer bir yön ise, sınıfın somut sorunlarına ilişkin bildirilerin, Newroz bildirisinden daha çok ilgiyle karşılanmasıdır. Bu da sınıfın henüz kendi dar ekonomik-demokratik talepleriyle sınırlı bir ilgisinin varlığının göstergesidir.

C) 1 Mayıs

Bu çalışma dönemi artık tasfiyeci sürecin iyice etkilerinin kırıldığı, politik faaliyetin örgütlenmesinin oturduğu bir dönemdir. Artık politik faaliyet az çok oturmuş birimler üzerinden gitmektedir. Bu açıdan örgütsel faaliyetin en iyi değerlendirilebileceği bir çalışma dönemidir.

2 Nisan mitingini de içine aldığım bu dönem 30 Nisan'a kadar sürmüştür.

Politik çalışmanın sorunları:

Bu çalışma dönemi birimin faaliyet yeteneğinin sınanacağı bir dönemdi. Bu yüzden ayrı bir öneme sahiptir.

1- 2 Nisan Miting'i

Yaşanan miting süreci bir çok olumlu yönüne rağmen, alana hakim olan gerçek ise örgütsel dağınıklığımızdır. Bu ise kendini yapılan politik faaliyette ve alana konumlanışta göstermiştir.

Yürütülecek politik faaliyet "net olarak" daha öncesinden planlanmamıştır. Çalışmayı yürütecek insanların daha önceden bilgilendirilerek değil de, çalışmaya insanların "iki kişi gelsin" diyerek alınması ise buna bir kanıttır. Ve sonuçta EKİM pankartı çok duyarlı olan, ama Ekimci olmayan bir arkadaşa, hiç bir ön bilgi verilmeksizin ve bu şahsın iradesi dışında astırılmıştır.

Bu dönem değerlendirilecek olunursa:

2) Birim olarak kollektivizm bilincine yeterince sahip olmadığımız ortaya çıkmıştır. Zira çalışmayı kollektif irade ile sürdüreceğimize bireysel inisiyatiflere bıraktık.

Birim olarak nesnel durumu değerlendirmek yerine, çalışmanın aksamaması mantığı ile günü birlik dar pratik faaliyete yöneldik.

Bu koşullar ise kendi doğal sonuçlarını aşağıdaki aksaklıklar içerisinde ortaya çıkarmıştır:

a) Randevular zaman zaman aksamıştır. Bunda diğer bir etken ise çalışmadaki programsızlıktır.

b) Dönem göstermiştir ki bizler henüz pratik faaliyeti gösterecek -bağımsız olarak- yetenekten uzağız.

Şunu belirtmek gerekir ki, birim pratik faaliyeti yürütecek potansiyel enerjiye sahipti. Fakat bunu harekete geçirmede bir yeteneksizliğimiz vardı.

c) Bu olay göstermiştir ki, birimimiz böyle bir polis saldırısına karşı yeterli hazırlığa sahip değildi.

3- 1 Mayıs Mitingi

2 Nisan Mitinginden daha olumlu sınavlarla çıktığımız 1 Mayıs Mitingi, kendi özgü koşullarıyla eksiklik ve zaaflarımızı göstermiştir.

a) Yürütülen faaliyetin meyvelerini yeterince değerlendiremedik. Bunda en büyük etken faaliyetin 30 Nisan'a kadar sarkmasıydı.

b) Bütün devrimci hareketler gibi sınıftan belirli bir kopukluğumuz vardı. Bu ise kendini sloganlarımızı sınıfa kabul ettirme noktasında göstermiştir.

Fiziksel olarak da sınıf içerisinde eriyemedik.

1 Mayıs çalışmalarının etkileri:

1- Yapılan çalışma ilk etkisini devrimci hareketlerde gösterdi. Erken başlayan afişleme çalışması devrimci harekette yapılan 1 Mayıs tartışmalarına büyük bir etkide bulundu.

2- Çalışma içerisinde asıl kitle ilişkilerimi 25 Nisan sonrası başlayan fabrika çalışmalarında yakaladım.

Burada sınıfın üzerinde hakim olan psikoloji 1 Mayıs Abide-i Hürriyet ya da Pendik'te kutlanacağıydı. Bu koşullarda ise yapılan ajitasyon sadece ilgiyle karşılanmış, bir tartışmaya yol açmamıştır.

3- Sınıf 1 Mayıs'a karşı ilgilidir. Bu sene sendikaların 1 Mayıs'ı alanlarda kutlamak için yaptığı başvurular ise bunun en büyük kanıtıdır.

T/ İstanbul

* * *

Hedefler güç ve olanaklarla sınırlandırılamaz

Komünistler faaliyetlerinde kendi güç ve olanaklarına teslim olmadan sınıfın uzun erimli çıkarlarını gözetirler. Hedeflerini de buna uygun tarzda belirler, kendi yönelimini de ona denk düşecek tarzda organize eder, konumlandırır. 1 Mayıs öncesi süreç, EKİM'in yürüttüğü politik faaliyetin kapsamı itibarıyla buna en güzel örnektir. Propaganda-ajitasyon içerikli politik faaliyetimizde hedefimizi en geniş yığınlara ulaşabilme perspektifiyle belirleyip, bildiri ve afişlerimizi buna uygun saptayarak, bugün için sınırlı olan güçlerimiz kendisini vargücüyle faaliyetin gerçekleşmesine, neticelendirilmesine konsantre etmiştir. Yoğunlaşmış, nitelikli, kollektivizmin bir parçası olarak bireylerin vargücüyle kendisini devrimci çalışmaya adadığı, kısa dönemli politik faaliyetin de ispatladığı gibi; güç ve olanaklara teslim olmadan, devrimci enerjinin

yoğunlaşmış, nitelikli kullanımı ve faaliyete adaptasyon, nicel olarak sınırlı olanı nitel tarzda fırsata çevirebilmenin olanaklarını sunmaktadır.

Daha iyi gözleme, inceleme ve devrimci yaratıcılığa dayalı bir politik faaliyet

Genel olarak bu yakadaki faaliyetimizde ciddi bir aksaklık yaşanmamış, politik faaliyet önemli ölçüde hedefine (hedef, kitleleri harekete geçirme ve örgütleme vb. kapsam dışı tutularak faaliyetin saptandığı pratik boyutuyla düşünülmelidir) ulaşmış, düşmanın kolluk kuvvetlerine de hiç bir güç kaptırılmamıştır. Yine de dikkate değer görülen, sonraki politik faaliyetimizde üzerinde durulması gereken bir kaç yön üzerinde durmak anlamlı olacaktır.

Politik faaliyetimizi çok isabetli olarak fabrikalara, işçi bloklarına ve işçi yoğunluklu semtlere taşıyoruz. Belirlenen bölgelerin niteliği kadar, faaliyetin gerçekleştirilmesinde nasıl bir yöntem sorusu ve cevabı da önemlidir. Nitekim, bildirilerimizin nereye, kimin eline ulaştığı kadar, nasıl ulaştığı da önemlidir. Bu demektir ki, fabrika temelli faaliyet ve örgütlenmeyi hedefleyene politik perspektif, ilk elden dolaysızca buralara girmesinin yöntemlerini de geliştirebilmeli, devrimci yaratıcılığı zorlamalıdır.

Faaliyetin hedeflendiği bölgenin özelliklerinin daha önceden iyice araştırılması, direkt olarak ve en geniş şekilde çalışmamızı nasıl ulaştırabileceğimizin saptanması, eylem anında daha somut davranmanın koşullarını yaratacağı gibi, önemli ölçüde hedefi de gerçekleştirmenin maddi dayanağı olacaktır. Packard'a yönelik politik faaliyetimizde üç defa üstüste aynı yöntemin izlenmesi, her defasında ise (hatta birisi sonuçsuz kalmıştır) sınırlı bir çalışmanın gerçekleştirilebilmiş olması konunun önemini ve üzerinde ısrarla durulmasını acilleştirmektedir. Aynı alanda aynı yöntemin tekrar edilmesi, sonuçta ise gerçekleştirilemeyen, gerçekleştirildiği kadarıyla da sınırlı kalan bir faaliyet, yöntemin yaratıcılaştırılamadığı koşullarda hedefe ulaşmanın önüne set olabilmektedir.

Her devrimci faaliyet süreklilik ve genişliği olduğu kadar yoğunlaşma ve derinleşmeyi de gözetmelidir. Politik faaliyetteki olumlu yönleri geliştirmek, olumsuzlukları törpülemek, tüm başarılı çalışmalarımıza rağmen sürekli gözetmemiz gereken bir yöndür. Zira, komünistler eli kolu bağlı duramayacağı gibi, devrimci faaliyetlerini daha önceden planlanmış haliyle sınırlayamazlar.

Sürekli, daha geliştirilmiş, hata ve eksikliklere gittikçe tahammülü kalmayan bir politik-örgütsel devrimci faaliyet bizleri beklemektedir.

Anadolu Yakası
Politik Faaliyet Grubu'ndan

Gölcük Tersanesi'nde işgal

Milli Savunma Bakanlığı'na bağlı Gölcük Askeri Tersane Komutanlığında çalışan 4.600 işçi 9 Haziran akşamı saat 17.30-21.00 arasında işyerlerini işgal ettiler. Eyleme tersanede çalışan 600 memur da katıldı.

27 Nisan'dan bu yana süren toplu iş sözleşmesi görüşmelerinden bir sonuç alınamaması üzerine işgali gerçekleştiren işçilere en büyük desteği kendi aileleri verdi. Saat 21.30'da işgali sona erdiren işçiler, Bursa karayolu üzerindeki sendika binasına kadar yürüyüşe geçtiler. Bu arada yaklaşık bir saat süresince Bursa-İstanbul karayolu ulaşıma kapandı.

İşçilerin yürüyüş boyunca attıkları sloganlardan bazılar; "İşçi memur elele, genel grev!", "Grev bizim hakkımız, söke söke alırız!", "İşçiyiz, haklıyız, kazanacağız!", "Hükümet istifa!" idi.

Bilindiği gibi MSB'ye bağlı işyerlerinde çalışan işçilerin grev yapma hakları gaspedilmiş durumda. Yetkili sendika Harb-İş ile işverenin Haziran sonuna kadar anlaşmaya varamaması durumunda toplusözleşme Yüksek Hakem Kurulu'na gidecek

1990 sonrası işçi eylemlerinde ortaya çıkan görünümü bu direnişte de gözlemlemek mümkün oldu. Başlangıçta alabildiğince coşkulu ve militan başlayan direnişe diğer fabrika ve işyerlerinden destek sadece sendika temsilcileri düzeyinde kaldı. Meydanlarda yaptıkları "ajite edici" konuşmaların arkasını getirmediler. Bir kez daha öfkeyi uysalca bir boyun eğişe dönüştürdüler.

Son aylarda işçi sınıfında izlenen hareketlilik bir kez daha Türkiyeli komünistlerin sorumluluklarını ortaya koyuyor. Politik sınıf öncesini yaratmak, bugünün komünistlerinin en acil görevidir.

Gençlik festivalinden izlenimler...

Geçtiğimiz ayın sonunda Almanya'da Essen şehrinin parklarından birinde enternasyonalist kardeşliğin, dayanışmanın çiçekleri açtı. Hem de aynı günlerde Yugoslavya'da halklar birbirini boğazlarken, Kürdistan'daki kirli savaş en acımasız, en kanlı biçimde sürerken... Ve yine aynı ülkenin bir başka kentinde, Solingen'de Alman faşistleri bir Türk ailesini yakarken, bu küçücük parkta Alman, Türk, Kürt, Filipinli, Afrikalı çocuklar, gençler birbirleriyle omuz omuza, kardeşliğin, dostluğun en yalın, en gerçek anlamını bir kaç günlüğüne de olsa tüm dünyaya gösterdiler. Çünkü hepsi köleleştirilen halkların temsilcileriydiler. Hepsinin ortak tutkusu dünyayı kapitalist-emperyalist sistemin vahşetinden kurtaracak olan sosyalizmi kurmak, komünizm ülküsünü gerçekleştirmekti.

Festivalin düzenleyicisi MLPD ve gençlik örgütü REBELL'di. EKİM Hareketi de dahil 24 ülkeden parti ve örgütler çağrılmıştı. Çağrılı parti ve örgütlerin farklı ideolojik eğilimleri sözkosuydu ama, bu, festival boyunca "Hoch die internationale Solidärited!" sloganının hemen her toplantı ya da gösteride coşkuyla atılmasını engelleyemedi.

Bir taraftan gençlik gruplarının spor karşılaşmaları, halk oyunları, müzik dinletisi vb. gösteriler sürerken, diğer taraftan da değişik örgütlerin kendi ülkelerindeki mücadele koşullarını, perspektiflerini anlatan seminerler verildi.

MLPD'nin Mayıs ayı boyunca yürütmüş olduğu "Filipinlere Özgürlük" kampanyası, festivalin de ana temalarından birini oluşturdu. Filipinli komünistler bu bağlamda kendi ülke koşullarını ve iktidara karşı yönelttikleri savaşımı anlattılar. Ayrıca kurtarılmış bölgelerde gerçekleştirdikleri kısmi reform ve düzenlemeleri resimler vb. ile göstermeye çalıştılar.

Festivalde 88 stand yeraldı ve toplam 5 bin kişinin katıldığı bir dizi toplantı gerçekleştirildi. Üç gece üst üste düzenelenen şenliği ise 7 binden fazla kişi izledi.

İkinci gün festival yerine Solingen'de Türklere yönelik saldırı haberi ulaştı. Emperyalist-kapitalist sistemin derin bunalımıyla birlikte Avrupa ülkelerinde yeniden hortlayan faşizmin kanlı bir eylemiydi bu. Kapitalist sistemin ürettiği bu mikropla savaşmanın biricik yolunun proletarya enternasyonalizmine sarılmak olduğu ise katılanların ortak görüşüydü. Nitekim bu konuda biz Türkiyeli komünistler MLPD'li arkadaşlardan daha duyarlı davranmalarını beklerdik. Çünkü bu bir yanıyla festivalde yaratılan enternasyonalist kardeşliğe yönelik bir saldırıydı da. Olayın, festivalin programını bozmamak adına bir mesajla geçiştirilmesi bizlerde belli bir burukluk yarattı.

* * *

Yol boyunca kurulan çadırlardan birinin önündeki resimlere bakıyorum. Bir fabrikanın çevresi ve bir eylemle ilgili resimlerdi bunlar. Genç bir kız yanıma yaklaştı. Bana resimlerle ilgili bilgi vermeye başladı. Fabrikaları kapatılacakmış ve bu tüm işçilerin işsiz kalması anlamına geliyormuş. Ama direnmişler ve sonuçta kazanan onlar olmuşlar.

"Bu bizim için çok önemlidir. Çünkü mücadele ederek kazanacağımızı görmüş olduk", diyordu. Ancak hemen ardından, her mücadelenin mutlaka bir kazanımla sonuçlanamayabileceğini, yenilgilerin de yaşanabileceğinin bilincinde olduklarını ekledi. Sorusu üzerine Türkiye'deki işçileri bu kez ben anlatmaya başladım. Paşabahçe, Zonguldak, Kağıthane direnişleri hemen ilk aklıma gelenler oldu.

"İki yıl önce ev ve fabrika dışında hiç bir yaşamım yoktu. Kendimi boşlukta ve yalnız hissediyordum. Partiye katıldıktan sonra ise her şey değişti". Haftalık gazeteleri *Rote Fahne*'nin kendi bölgesinde yüzün üzerinde okuyucusu varmış.

İnsanın dünyanın bir başka köşesinde proleter yoldaşları olduğunu bilmesi ne kadar güzel. Yalnızca mutlu bir dünya yaratmaktan başka hiç bir kaygıları olmayan komünistlerin kucaklaşması ne güzel.

Festivalden ayrılırken tüm yüzlerdeki coşku ve mutluluğu görmemek mümkün değildi.

Festivalin üzerinden günler geçti. Ama hala Willi Dickhut'un eşinin tüm dünya komünistleri için söylediği sözler kulaklarımda çınlıyor:

Bir gün bizim de yürüğümiz duracak. Ama kavga hiç bitmeyecek. İşimiz çok zor. Daha yapılacak o kadar çok şey var ki...

D. E.

Almanya'da ırkçı saldırılar yoğunlaştı

Solingen kentinde beş Türk'ün yakılarak öldürülmesinin ardından faşist saldırılar yeni bir safhaya vardı. Yabancıların oturduğu evlere saldırılar yoğunlaştı.

Almanya'da izlenen hakim sınıf politikasının gereği olarak devlet aygıtının faşistleştirilmesi olgusu, bilinen bir gerçek. Ve yabancılar yasasına ilişkin uzun dönemdir süren tartışmaların en yoğunlaştığı bir dönemde faşist saldırıların yoğunlaştığı da... Fakat bunu salt yabancılar sorunuyla ilişkili olarak açıklamak çabası yalnızca gerçeklerin karartılmasına hizmet edecektir.

Alman burjuvazisinin başından itibaren izlediği yabancılar politikası ekonomik ve politik gelişmelere uygun konjonktürel bir karaktere sahip oldu. Yabancılar yasası ile yabancı işgücü, toplumsal ve politik yaşamın dışında ayrı bir statü olarak kurumlaştırıldı. Ve bu milliyetçi-ırkçı yasa Almanlar içinde üstün ırk eğilimini geliştirmenin aracı olarak kullanıldı. Almanya'nın bu konuda özgün bir tarihsel geçmişe sahip olduğu da düşünüldüğünde bunda önemli bir başarı da sağlandı.

Almanya'da yenilgi sonrasında faşist yapılar yer yer korunmuş, pek çok eski faşist yöneticiye dokunulmamıştı. Bugün devlet aygıtının bir çok görevlisi eski Hitlerci faşistlerle doludur. Yeni faşist gelişmeler ancak bu devlet politikası temeli üzerinde anlaşılabilir.

İki Almanya'nın birleşmesinin sonrasında Alman emperyalizmi büyük Almanya hedefi doğrultusunda bir dış politika izlemeye başladı ve içte de buna uygun bir politik atmosfer yaratmaya çalıştı. İltica sorunu sürekli politik gündemde tutularak etkili bir araç olarak kullanıldı. Özellikle parlamentodaki tartışmaların ardından bu faşist saldırıların yoğunlaştığı bir gerçektir. Nitekim son saldırı da iltica yasasının tasfiye edilmesine denk düşmüştür. Faşistler kendilerini parlamentoda sürdürülen tartışmaların pratikteki uygulayıcıları olarak görmektedirler.

Kısacası son dönemde tırmanan ırkçı-faşist saldırıların gerisinde Alman tekellerinin çıkarları tarafından dikte ettirilen faşist devlet politikası durmaktadır.

Bir yandan yabancılara yönelik saldırılar artarken, öte yandan Alman halkının bugüne dek elde ettiği kazanımlarını budamaya dönük bir saldırı başlatılmaktadır. Tatil günlerinin azaltılması, hastalık sigortasında yapılmak istenen değişiklikler, Alman askerlerinin işgal bölgelerine gönderilmesi vb. bu gelişmelerin öteki yüzüdür.

Bu saldırılar karşısında TC ise, bunu ırkçı-şovenist bir kampanyanın malzemesi haline getirmek doğrultuda yoğun bir çabaya girişti. Özellikle Solingen'deki saldırının ardından Türk faşist çetelerin örgütlü bir biçimde ortaya çıktılar ve Türk devleti de bunu şovenist bir kampanyayı yürütmenin aracı olarak kullandı. Gösterilerde Kürt ve Alman halkını hedef alan ırkçı sloganlar atıldı ve yer yer ilerici ve devrimcilere yönelik fiili saldırılar gündeme geldi. Alman faşistlerinin de, Türk faşistlerinin de dünya görüşleri aynıdır. Bugünkü ırkçı saldırılardan en az Almanlar kadar Türk faşist çeteleri de sorumludur. Çünkü faşizm kapitalist düzenin kendi barbarlığının en çıplak bir biçimde ortaya koyuşudur.

Bu bağlamda Alman ve diğer uluslardan işçiler, bu saldırılara karşı omuz omuza, her türlü milliyetçi önyargıdan uzak, öncü bir sınıf olmanın bilinciyle, tek bir ses olarak karşı durmalı, mücadele etmelidir.

Bu son saldırılar karşısında Alman halkının neo-faşistlere karşı gösterdiği tepki de anlamlıdır. Saldırıların ardından Almanya'nın pek çok kenti kendiliğinden büyük ve yoğun kitle gösterilerine sahne oldu. Varolan bu anti-faşist potansiyele doğru yaklaşılmalı ve değer verilmelidir.

Teori ve Program Sorunları

EKSEN Yayıncılık

Somali'de emperyalist haydutluk

Aralık '92'de Birleşmiş Milletler bayrağı altında Somali'ye "Umut Operasyonu" düzenleyen emperyalist güçler, dünya kamuoyuna, misyonlarının her zamanki gibi "barış" olduğunun propagandasını yaptılar. Televizyon ekranlarında, çocukları kucağında taşıyan askerlerin, yaşlılara çorba dağıtan ramboların "sevecen" davranışları sergilendi.

Bu "Umut Operasyonu"nun gerisinde emperyalistlerin yalnızca ekonomik çıkarlarının bulunmadığı bir gerçek. O halde Somali operasyonuyla amaçlanan neydi?

Emperyalist güçler izledikleri politikalarda, değişen koşullara bağlı olarak, her zaman değişik yöntemler izlemişlerdir. Özellikle 35 yıllık politikayı yönlendiren soğuk savaş döneminin geride kalması, BM'nin artık emperyalist çıkarların ortak bir aracı olarak kullanılmasının koşullarını yaratmıştır. Ve Körfez krizinden bu yana emperyalist güçler ekonomik çıkarlarını dayatmada ortak militarist güç kullanma yolunu tutmuşlardır. '90'lı yıllar, BM "barış operasyonları"nda sıçramanın yaşandığı yıllar olmuştur. Yalnızca '92 yılında dünya çapında 13 ülkede 85 bin asker barındırılmaktadır.

Varşova Paktı'nın çöktüğü koşullarda NATO, BM askerleri ne yapacaktır? İşte "barış operasyonları" bu askeri varlığın gerekçelendirmenin bir aracı olarak da kullanılabilecektir. Somali vb. ülkeler ise bunun için oldukça elverişli olanaklar sunmaktadır. Artık militarist güçlerin dünyada barışı korumak, yoksullara yardım elini uzatmak, ülke içi anlaşmazlıklarda hükümet görevini üstlenmek vb. görevleri vardır! BM bayrağı da militarizmin soğuk yüzünün gizlenmesinin örtüsü olacaktır.

Örneğin BM, Mayıs '92'de Kamboçya'da bir ara hükümet kurdu. 6 bin sivil memura dayanan bu yönetim 15.900 BM askeri gücüne dayanmaktadır. Tüm merkezi yönetim organları, polis, güvenlik, dış politika vb. bu hükümetin denetimindedir.

BM 9 Aralık 1992'de Somali'ye de aynı amaçla yerleşti. ABD bölgedeki hakimiyetini BM aracılığıyla sürdürmek istiyordu. Bölgeye yerleşmek için ise bu "sivil amaçlı operasyonlara" en uygun ortama Somali sahipti. "Açlık giderilecekti"!

Ama kimdi bu açlığı ve sefaleti yaratan? Diğer tüm bölge devletlerinin olduğu gibi Somali de 19. yüzyıldan bu yana değişik emperyalist güçlerin sömürgeci politikaları sonucu gelişme dinamiklerini yitirdi. Klasik sömürgeciliğin sona erdiği ve Somali'nin bağımsız bir devlet haline geldiği koşullarda sınırlar yine emperyalistler tarafından çizildi. Bu yeni "bağımsız" devletin devlet kurumlarını işlevsel hale getirmek için dahi sömürgeci uzmanlara ihtiyaç duyuluyordu. Sömürgecilik koşullarında varlığını sürdüren kabile tipi örgütlenmeler ve göçebe yaşamı, bir ulusal devlet olarak örgütlenmenin en önemli engeliydi. Bu ülkelerin ekonomik ve toplumsal gelişme dinamikleri sömürgecilik tarafından tahrip edilmişti.

*

"Umut Operasyonu" ilk günlerde belli bir umut havası yaratmış gibi görünüyordu. Fakat bunun tersine dönmesi için çok uzun bir zamanın geçmesi gerekmedi. Genel bir umutsuzluk ve giderek hoşnutsuzluk yaygınlaştı. Hiç bir sorun çözülmediği gibi askerler tipik birer işgalci güç olduklarını ortaya koymakta gecikmediler. Somali halkı dayak ve hakaretle yüzyüze gelmeye başladı. Halk içinde bu işgalci gücün defolmasını isteyenlerin sayısı her geçen gün arttı.

Pakistanlı 23 askerin ölümü yeni bir dönüm noktası oldu. Birleşmiş Milletler barış gücü "bir savaş gücüne" dönüşme işaretini aldı. Bunun için bundan daha uygun bir vesile olamazdı. O sözde "barış" maskesi çıkarıldı ve emperyalizmin iğrenç ve kanlı yüzü bütün çirkinliği ile ortaya serildi. Adeta intikam alırcasına modern uçaklarla sivil halkın oturduğu mahalleler bombalandı. Sıradan göstericilerin üzerine ateş açılması sonucu pek çok kadın ve çocuk yaşamını yitirdi.

Bunların Pakistanlı askerlerin kendi inisiyatifleri ile giriştikleri bir saldırı olmadığı son derece açık.Bu saldırılar bizzat emperyalist merkezlerin onayı ile gerçekleştirilmekte, giderek boyutlanan hoşnutsuzluk ve tepki halka gözdağı verilerek bastırılmaya çalışılmaktadır.

Artık Birleşmiş Milletler'in bu mavi bereli "barış" askerleri emperyalist politikaları hayata geçirme görevini doğrudan üstlenmiş bulunmaktadırlar.

R. GENÇ

Nikaragua:
Küçük-burjuva devrimciliğinin çıkmazı

25 Şubat '90'da yapılan seçimler üzerinden üç yıl geçti. Seçimin esas amacı Sandinist devrimin ortaya çıkardığı sonuçları geriletmek, dev-rimci hükümeti yönetim dışı bırakmak ve bu bağlamda Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra, bölgedeki son kalelerden birini yıkmaktı. Sandinistler ilk etapta aldıkları %40'lık bir oy potansiyeliyle 14 akımın birarada oluşturduğu UNO'nun uzun dönemde pek de etkili olamayacağını, zira esas kitle tabanının kendilerinde toplandığını hesaplıyorlardı.

Farklı gruplardan oluşan UNO bugünkü durumda dağılmış bulunuyor. Yeni yeni saflaşmalar, farklılaşmalar, politik bileşimler oluşmaktadır. Son olarak ABD'nin yıllardır desteklediği, beslediği kontralar da partileşmiş bulunuyor.

UNO içinde Başkan Kamarro'nun taraftarları ve diğer sekiz ılımlı güçle birlikte Sandinist Ulusal Kurtuluş Cephesi (FSLN) de başkanı bütün gücüyle desteklemektedir. Hatta bu yılın Ocak ayında FSLN'nin iki üyesi hükümette görev aldılar. Fernand Guzman turizm bakanı olurken, Alvaro Fiallos (Köylü Birliği başkanı) da devlet tarım birliği kurumunun yardımcılığını üstlendi. FSLN'nin güçleri bir çok yasa teklifinde hükümeti destekliediler.

Violeta Kamarro hükümetinin uyguladığı son üç yılın neo-liberal politikası ücretliler ve kır yoksulları açısından büyük bir yıkımı birlikte getirdi. Zira hükümet paranın değerini stabilize etmek, ülkeyi kredi itibarına yeniden kavuşturmak için her türlü önlemi gündeme getirdi. Bütçede sosyal haklara ayrılan yatırım ve destekler tamamen tasfiye edildi. Devlet işletmelerinin çoğu ya kapatıldı ya da özelleştirildi. Dış ticaret ve yatırımları sınırlayan bütün engeller ortadan kaldırıldı. Sonuçta ülke çapında işsizlik oranı %60'ı buldu. Bugünkü durumda Nikaragua, Haiti ile aynı konuma gelmiş bulunuyor. Sağlık sektörü iflasın eşiğinde. Açlık ve kolera günlük yaşamın bir parçası... Ülkenin ihracattan elde ettiği 220 milyon dolarlık gelir savaş döneminde elde edilenin altında bulunuyor.

Bu durumda Sandinistler herhangi bir alternatif sunmazlarken, izledikleri politika sonucu erimeyle yüzyüzeler. Sandinistler ülkede Somoza taraftarlarının güçlenerek bütün faturanın halkın sırtına yüklenmesini istemeseler de, nesnel durum buna yolaçıyor. Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik durum Sandinistlere başka olanak da bırakmıyor. Zira iktidarları döneminde dahi Sandinistlerin yıllık 1.2 milyar dolarlık kredi ihtiyacının 800 milyonunu Doğu Bloku ülkelerinden aldıkları unutulmamalıdır. Ekonominin içinde bulunduğu çıkmaz ve izlenen neo-liberal politikaların yanısıra uygulanan politik baskılar, Sandinistlerin üzerinde önemli bir baskı unsuru oluşturmaktadır. ABD vatandaşı oldukları için Somoza ailesinin bazı üyelerine mülkiyetlerinin geri verilmesi kararlaştırıldı. ABD'ye kaçan bütün karşı-devrimcilerin ABD vatandaşı oldukları düşünülürse, eski oligarklar yeni vatandaşlık nüfuslarıyla mülklerinin başına geri dönebilmektedirler.

Bu gelişmeler kitleler içinde çok yönlü bir tepkiye ve protestoya yolaçmaktadır. Sandinistler bu süreçte çalışanların tepkisini dizginlemek amacıyla hükümetle yaptıkları antlaşmalarda özelleştirme sürecinde işletmelerde çalışan işçilere %25'lik hisse satın alma hakkının (on yıl içinde ödemek kaydıyla) tanınmasını başardılar. Bu Avrupa sosyal-demokrasisinin daha önce gündeme getirdiği politikanın bir benzeridir. Böylece en büyük sosyal tepkiyi ortaya koyma yeteneğine sahip işçi sınıfını etkisizleştirmek önemli bir strateji olmaktadır. Bugün işçilerin sınırlı bir kesiminin hisse sahibi olduğu göze çarpmaktadır. Bu ise işçi sınıfı içinde yeni bir aristokrat tabakanın oluşması demektir. Ancak bu sürecin kendisi sancılı ve çelişkili yaşanmaktadır. Zira sosyal çatışmalar ve protestolar giderek genel bir eğilim haline gelmektedir. Özellikle şeker işletmelerindeki grev ve gösteriler son ayların en önemli olayları olmuştur.

Şubat ayında 10 bin işçi greve gitti. İşçiler polis, asker ve grev kırıcılarıyla göğüs göğüse geldiler. Çıkan çatışmada bir işçi yanarak öldü, bir çok işçi tutuklanarak cezaevine kondu.

Diğer taraftan kadınların açlık protestoları, işsizlerin eylemleri, toprağı elinden alınarak eski sahiplerine verilen yoksul köylüler devlet kurumlarına yeniden kafa tutmaktadırlar. Yapılan kamuoyu

araştırmalarında halkın %78'i parlamentonun herhangi bir işlevi olmadığını belirterek, "devrimi bunun için mi yaptık?", demektedir.

Bugünkü durum Sandinist hareketin sınıfsal konumu ve politikaları açısından neyi ifade ediyor? Latin Amerika'daki devrimci süreç için belki de en önemli ders bu soruya verilecek cevapta yatıyor.

1961'de kurulan FSLN Küba devrimi ve Guevaracılığın etkisiyle şekillendi. Küba devrimi Latin Amerika'daki devrimci sürece genelde yeni dinamikler kazandırdı.

Devrimci süreçte Sandinistlerin dayandığı toplumsal sınıflar, yoksul kır emekçileri, şehir-küçük-burjuvazisi ve özellikle yüksek okul öğrencileri ve toplumun marjinal kesimleriydi. Ülkenin yönetimini elinde bulunduran Somoza ailesine tepki duyan orta burjuvazi ve kiliseler de Sandinistlerin önemli destekleyicileri arasındaydı. Başlangıçta yoksul kesime dayanan Sandinistler, özellikle devrimden sonra ilk etapta ülke ekonomisinin inşasını üstlenecek olan Somoza karşıtı burjuvaziyi de ürkütmek istemediler. Bu nesnel olarak devrimin ayakbağı ve ağırlığıydı. Hareketin sınıfsal konumu bu ayakbağlarını radikal biçimde çözüp atmada yetersizdi. Açlıkla yüzyüze kalan kesimlerin radikal tepkisi kısa sürede elde edilen başarılar karşısında ya geri teper, ya da sürer. Heterojen bir konuma sahip olan Sandinistler, devrimden önce ve sonra izledikleri ideolojik ve politik çizgilerinde de bu toplumsal durumu yansıttılar. Sandinistler Marksizm, eski indo-amerikan geleneği ve hristiyanlığın bileşeninden oluşan eklektik bir ideolojiyi savundular. Ki bu Sandinistlerin izledikleri politikada da önemli, hatta en önemli etkendi. Sandinist devrim öncelikli olarak politik yapının dönüşümüyle sınırlı kaldı. Eski devlet kurumları yerine yeni devrimci kurumlar yerleştirildi. Ama bu mülkiyet ilişkilerinde radikal bir dönüşümle beslenemediğinden uzun dönemde temelsiz kalacaktı.

Uygulamaya geçirilmeye çalışılan karma ekonomi kapitalist mülkiyete dokunmuyordu. Ekonomik alandaki dönüşümler genel olarak çok yavaş yürütüldü. Ki daha sonra iktidarın "demokratik karakterini" vurgulamak için de 1984'de genel bir seçim yapıldı. Bu politik iktidarın savunulmasında da içine düşülen kararsızlığı ve harekette orta sınıfların artan etkinliğini ifade ediyordu.

Sandinist hareketin genel gelişimi ve bugün vardığı nokta, Latin Amerika genelinde gerilla hareketlerinin içine düştüğüğ tıkanıklığın göstergesi oluyor. Gerilla hareketleri özellikle kapitalist gelişmenin küçük üreticiler üzerinde yarattığı yıkım karşısında ara katmanların içine düştükleri duruma tepkisinin üzerine oturuyordu. Bu hareketlerin tümü küçük üretimin etkin olduğu kırsal kesimlerde şekillenmekte, burada oluşturulan kurtarılmış bölgelerde yıllarca yoğunlaşmakta, süreç içinde de etkisi gerilemektedir. Zira emperyalizmin çıplak egemenliği bir çok yoksulu gerilla hareketine destek vermekten başka alternatif bırakmıyor. Gerilla hareketi bu kesimler için tamamen eriyip gitmemenin, yok olmamanın tek alternatifi oluyor.

'60-70'li yılların bu tipik gelişmesi özellikle '80'li yıllarda yeni bir biçime büründü. Bu ülkelerde gündeme getirilen neo-liberal ekonomik politikalar belli ölçülerde kapitalist gelişmeyi ve sınıfsal farklılaşmayı hızlandırırken, hemen bu ülkelerin tümünde gerilla hareketinin sosyal dayanağının zayıflamasına neden oldu.

Diğer yandan gelişmenin belli düzeyinde orta sınıflar iktidardaki kompradorlara karşı gerilla hareketlerine koşullu olarak destek vermeye başladılar. Ki bu özellikle '80'li yıllarda önemli bir etken haline geldi. Gerilla hareketlerini hantallaştırdı. Burjuva demokratik kurumların esas sözcüleri haline getirdi. Bu durum kendisini Doğu Blok'unun çözülüşünden sonra da barışmak, anlaşma sağlamak, gerilla hareketlerinin devlet içinde kurumlaşmasına olanak sağlamak biçiminde gelişti. Bu durumun bütün özellikleriyle bir analizi gerektirdiğini belirtmek gerekiyor. Ama ilk elde edilen gözlemlerin önemli olduğunu düşünüyorum. Zira Nikaragua örneğinin de gösterdiği gibi, küçük-burjuva devrimciliği en radikal sınırını göstermiştir, ama politik özgünlükleri burjuva demokratik hakların elde edilmesi, siyasal iktidarın karakteri, sınıfların politikası, toplumsal mülkiyet biçimiyle sıkı sıkıya bağlı olduğunu bir daha göstermiştir. Bu durumda siyasal özgürlüklerin tutarlı ve biricik savunucusunun da proletarya olduğunu bir daha göstermiştir. Küçük-burjuvazi en devrimci dönemini geride bırakmışa benziyor. Siyasal hareketler bundan sonra Latin Amerika da dahil işçi sınıfına dayandığı sürece başarılı olabilirler. Toplumsal konumu açısından çağımızın en tutarlı, soluklu, devrimci sınıfı proletaryadır. Her türlü özel mülkiyete kafa tutan bu sınıf, diğer yoksul kesimlerin de tek umudu ve güvencesidir de. Bu süreç aynı zamanda özellikle proletaryanın bilincinde yaratılan farklı küçük-burjuva ideolojilerin etkinliğinin gerilemesini birlikte getirecektir. Esas ve güncel sorun yeni sınıf partilerinin oluşumudur.

R. GENÇ

Geçen sayımızda Teslim Töre'nin yakalanması ve TKEP Operasyonu ile ilgili "Teslimiyet ve Tükeniş" başlıklı yazımızda, "Bu yalnızca Teslim Töre'nin tükenişi mi, yoksa TKEP'in de sonu mudur? Bu sorunun yanıtı şimdilik açıkta. TKEP bünyesinde varlığından kuşku duymadığımız samimi devrimciler 22 yıllık devrimci emeklerine sahip çıkmayacaklar mıdır? Teslim Töre'nin düşmanın önünde yaptığı açıklamalara karşı, 'burası bu tür açıklamaların yapılacağı bir yer değil', diyerek onurluca müdahalede bulunan devrimciler susacak mıdır? " demiştik.

Geçtiğimiz günlerde konuya ilişkin olarak TKEP MK Tutuklu Üyeleri adına kamuoyuna yönelik bir açıklama yayınlandı. Olduğu gibi yayınlıyoruz.

Devrimci Kamuoyuna

TKEP Merkez Komitesinin tutuklu üyeleri, Parti'nin merkezi bir darbe almasıyla sonuçlanan 5-6 Mayıs 1993 operasyonunun gelişme seyrini, sorgu sürecini ve bu sürecin yansımalarını eldeki bulgular ışığında değerlendirmiş ulaştıkları sonuçları devrimci kamuoyuna duyurmayı gerekli görmüşlerdir:

1) Önemli merkezi kayıplara yolaçan polis darbesi bir süre için ciddi boşluklar doğrumakla ve bunun da ötesinde bir kısım arşiv dökümanının ele geçmesi nedeniyle belirli deşifrasyona yolaçmakla birlikte, TKEP, yeni koşullları hesaba katarak sürekliliğini ve merkezi örgütlenmesini koruyacak kadro potansiyeline sahiptir.

2) Operasyonda herhangi bir polis sızması sözkonusu değildir. Operasyon, aranır durumda olan bazı yoldaşların yatay çevre ilişkilerinden sıçrayan bir takibin ürünüdür. Eldeki bulgular polis takip ağının henüz başladığını, TKEP Genel Sekreteri Teslim Töre'yi kapsamasıyla, polisin takibi genişletmek yerine hemen harekete geçtiğini göstermektedir. Operasyonun ulaştığı boyutlar, takip ağının ulaştığı genişlikle sınırlı kalmıştır. Çözülme ve bundan kaynaklanan bir genişleme olmamıştır.

3) Operasyon, polisin br başarısı olarak görülemez. TKEP'in yakın zamana kadar titizlikle riayet ettiği ve kendine özgü bir tarz yarattığı illegal çalışma kurallarının ihlali ve sulandırılması, bu sonucun ortaya çıkmasında belirleyici bir rol oynamıştır.

4) Polis takiple ulaştığı sınırların ötesine geçmek, operasyonu genişletmek, aranır durumda olan diğer kadroları ele geçirmek ve daha büyük bir darbe vurmak için sorgu sürecinde çaba sarfetmiş ancak, bunda başarılı olamamıştır. Bu amaçla, sorgu sürecinin bitimine yakın zamana kadar illegal örgütle ve aranır durumdaki olan kadrolarla bağlantılı olan yoldaşları işkencede tutmuştur. Buna rağmen herhangi bir bilgi elde edememiştir.

5) Bununla birlikte sorgu sürecinde ve basma yapılan açıklamalarda verilen mesajlarda yeterince örgütlü ve eşgüdümlü bir davranış sergilenememiştir. Bu zaaf kendisini belirgin bir biçimde basına gösterilme sırasında Genel Sekreter Teslim Töre ile Hüseyin Bakır arasında geçen tartışmada ve Teslim Töre'nin açıklamalarının içeriğinde açığa vurmuştur.

6) Teslim Töre'nin açıklamalarında dile getirdiği görüşler, TKEP'in halen geçerli olan perspektiflerini ve tutumlarını sistematik olarak ifade etmediğinden TKEP adına bir bağlayıcılık taşımamaktadır. Bunlar, kendisinin TKEP Genel Sekreterliği görevinin gerektirdiği çerçevede kalmaksızın dile getirdiği kişisel görüşleridir.

7) Bu açıklamalar devrimci kamuoyunda TKEP'in illegal örgütlenme ve mücadele perspektifinden vazgeçip yasallaşmaya soyunduğu izlenimini uyandırmış, TKEP'in bundan sonraki konumlanışı ve geleceği hakkında kuşku ve tereddütler doğurmuştur.

Bu nedenle, konuya ilişkin olarak TKEP'in görüşlerini ana hatlarıyla bir kere daha vurgulamanın gereği ortaya çıkmıştır. Buna göre:

a) TKEP, illegal örgütlenme ve mücadele perspektifini korumaktadır. Bugüne kadar TKEP'i yasallaştırmak gibi bir hedefi önüne koymamıştır. İllegal örgütler bakımından asıl olanı verili yasal çerçevenin belirlediği bir yasallaşma değil, koşulları oluştuğunda açık çalışmaya geçiş olduğu görüşündedir. Ayrıca işçi sınıfının siyasi iktidar mücadelesinin yasal alanla sınırlı bir konumlanışla başarıya ulaşamayacağı, TKEP'in yerleşik bir tutumudur. Bugün ve görünen bir gelecek için Türkiye'de illegal komünist partinin açık çalışmaya

geçeceği toplumsal ve siyasal koşullar mevcut değildir.

b) Komünist partinin açık çalışma ve örgütlenmeye geçişi, sınıf mücadelesinin yükselen etkisi egemen sınıfların iktidarını zayıflattığında, sosyalist meşruiyet kavgasına güçlü dayanaklar sağladığında ve sınıflararası güç dengesinde siyasal özgürlüklerin genişlemesi sonucunu veren belirgin bir değişim gerçekleştiğinde olanaklıdır. Bu bakış açısıyla TKEP, bugün mevcut yasal çerçeve içinde kendisini yasallaştırmaktan değil, meşruiyet mücadelesinden sözetmektedir.

c) TKEP'in belirli bir süredir hedef olarak gündemde tuttuğu legal parti, illegal örgütlenmenin yerini tutacak, onun işlevini üstlenecek ve dolayısıyla illegal yapıların tasfiyesini gerektiren bir araç değildir. Bu, TKEP'in kendisini yasallaştırmak için ortaya attığı öneri de değildir. Legal parti önerisinin kaynağında sınıf içi eşitsizlikleri gözetecek, onun mücadelesinin bütünlüğünü gözetecek, onun mücadelesinin bütünlüğünü kuracak örgüt biçimlerinin yaratılması, yasal olanakların, genişletme perspektfiyle sonuna kadar değerlendirilmesi; halen düzen sınırları içerisinde seyreden toplumsal muhalefet dinamiklerinin bugünkü düzeyiyle organik bir ilişki kurulup ileriye sıçratılması ve sosyalistlerin sınıfın zeminlerinde ortak bir muhalefet hareketi yaratarak sosyalizmin toplumsal meşruiyetini güçlendirmeleri türünden nesnel ihtiyaçlar yatmaktadır.

8) Teslim Töre'nin basma yansıyan açıklamalarında yadırganan ikinci yön, işkence görmediği, kendisine iyi muamele edildiği türünden sözler olmuştur. Kendi başına ele alındığında, bir kimsenin herhangi bir abartmaya sapmadan kendisinin sorgu süreciyle ilgili gerçeği dile getirmesinde yanlış olan bir şey yoktur. Hatta sorgu sürecinde olup bitenlerin olduğu gibi ve tam bir açıklıkla yansıtılması bakımından onaylanacak bir tutumdur.

Ancak, birinci olarak polisin, bu tür açıklamaları, işbirliği halinde çalıştığı basının da yardımıyla kendi kirli imajını temizlemek, yaygın ve sistematik işkencenin varlığına karşı bir kanıt gibi kullanmak üzere değerlendirileceği hesaba katılmamış, bir bakıma zamanlama bakımından gerekmediği halde sorgu sürecinin bu yönüne vurgu yapılmıştır.

İkinci olarak, bu açıklamalar son TKEP operasyonunda sorgudan geçen bütün yoldaşların durumunu yansıtmamaktadır. Kamuoyunun dikkat ve ilgisinin Teslim Töre'nin durumu üzerinde yoğunlaştığı koşullarda, gözaltındakilerin bir kısmının kısa süreli, bazı yoldaşların ise sistemli işkence gördükleri gerçeği gölgelenmiştir.

Böyle bir hataya düşülmesinde, Teslim Töre'nin gözaltındakilerin bütününden farklı ve tecrit edilmiş bir sorgu süreci geçirmesi belirleyici bir rol oynamıştır.

9) Açıklamaların TKEP'in yaklaşımlarını ifade etmekten uzak bir diğer boyutu ise, operasyonda ele geçen silahların "geçmişin kalıntıları" olarak sözedilmesidir. Hangi kaygıyla söylenmiş olursa olsun bu sözler TKEP'in devrim, örgütlenme ve mücadele anlayışı çerçevesinde değildir. Polisin ve devletin "terör örgütü" veya "silahlı çete" suçlamalarını boşa çıkarmanın yolu bu değildir.

10) Son olarak, kendi tutumumuzun başka parti ve örgütlerle kıyaslama yoluyla açıklanmaya çalışılması, bu çerçevede PKK ve DEV-SOL'dan sözedilmesi doğru bir tutum değildir ve faşist devlet karşısında Türkiye ve K. Kürdistan devrimci güçlerinin tümünün savunulması sorumluluğuyla bağdaşmaz.

Türkiye Komünist Emek Partisi
Merkez Komitesi'nin Tutuklu Üyeleri

Genel Kurulların ...

(Baştarafı s.5'de)

gerekiyor. Buna karşı ancak kitlesel, örgütlü, mücadeleci bir gücün durabileceğini; rehavetin ise bir çok bedel ödenerek kazanılmış mevzilerin tek tek kaybedilmesini doğuracağını bilmek gerekiyor. Daha ileri mevziler kazanmak için, kazanılmış mevzilerin yine aynı mücadeleci ruhla korunmasının önemi asla unutulmamalıdır.

Siyasi grupların kördöğüşüne dönüşen ciddiyetsiz ortamların kamu çalışanlarına verebileceği hiç bir şey yoktur. Onlar kendilerine hangi misyonları biçerlerse biçsinler, koltuğun elde edilmesi uğruna ödün vermenin, uzlaşmanın sonu yeni sarı sendikalar yaratmaktır.

Oysa yapılması gereken, kamu çalışanlarını böylesi platformlarda eğiterek onları sosyalizm mücadelesine seferber etmektir. Bunun için daha ciddi, daha tutarlı ve daha sorumlu davranmalı, başvurulan uzlaşmacı, ciddiyetsiz yöntemler karşısında sosyalist militan bir kişilik göstermenin önemi sürekli anımsanmalıdır.

Militan ve kitlesel bir başkaldırı

15-16 Haziran direnişi

15-16 Haziran işçi direnişinin ardından 23 yıl geçti.

15-16 Haziran sendikal örgütlenme özgürlüğünü yoketme saldırısına karşı işçi sınıfının görkemli bir başkaldırısıydı. 100 bini aşkın işçi yasaları ve yasakları tanımadan yürüdü. Her türlü uyarı ve tehdite karşı durarak, polis, asker ve tanklardan oluşan barikatları çiğneyip aşarak dönemin hükümetine karşı son derece kararlı bir direniş sergiledi. Sermaye diktatörlüğünün kolluk kuvvetleri ile göğüs göğüse geldi, ama gerilemedi.

Öylesine kitlesel ve militan bir sokağa akıştı ki bu, bu yönüyle hala aşılamadı.

O günden bugüne işçiler 12 Eylül döneminde olduğu gibi ekonomik, politik ve demokratik haklarına karşı yönelen saldırılar karşısında zaman zaman suskun kalmış olsa da, '89 Bahar eylemlerinde,'90 Zonguldak direnişinde olduğu gibi öfkelerini sokaklara dökmekten geri durmadılar. Kimi zaman yenildiler, kimi zaman kısmi kazanımlar elde ettiler, fakat her başkaldırıda yeni bir deneyim kazandılar.

İşçi sınıfı bugün sermaye düzeninin çok daha kapsamlı ekonomik ve siyasal saldırıları ile karşı karşıyadır. Zira derin bir kriz içinde kıvranan burjuvazinin işçi sınıfına verebileceği hiç bir taviz kalmamıştır. Sınıfın tek örgütlü gücü olan sendikalarının başına çöreklenmiş bulunan sendika bürokratları ise sınıfın mücadele azmini köreltmek, onu sermayenin saldırıları karşısında silahsız bırakmak için üzerlerine düşeni fazlasıyla yapmaktadırlar.

Yalnızca işçi sınıfı değil, diğer emekçi kesimler, kamu çalışanları ve öğrenciler de sermaye düzeninin çok yönlü saldırıları ile karşı karşıyadır. Gencecik devrimciler sokaklarda, evlerinde kurşuna dizilmekte, gözaltında yokedilmektedir. Kardeş Kürt halkının son derece meşru olan ulusal özgürlük ve eşitlik mücadelesi kanla boğulmaya çalışılmaktadır.

İşçi sınıfı tüm ezilenlerin ve sömürülenlerin öncüsü olarak bu saldırılara sessiz kalmamalı, 15-16 Haziran'ın ruhuna uygun bir militan mücadele ve toplu direnişle cevap verebilmelidir.